

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2010

Hyväksytty YTLK 8.3.2011

Sisällysluettelo

1. Kaupungininsinöörin katsaus	3
2. Toiminnan tarkoitus ja keskeiset tehtävät.....	5
3. Yleisten töiden lautakunta	5
4. Organisaatio	7
5. Talous	7
6. Henkilöstö	14
7. Käyttötalouden talousarvion toteutuminen	14
7.1 Katu- ja puisto-osasto	15
7.2 HKR-Rakennuttaja.....	29
7.3 Arkkitehtuuriosasto	31
7.4 Hallinto-osasto	32
8 Investoinnit.....	35
8.1 Kadut, liikenneväylät ja radat.....	35
8.2 Puistorakentaminen	36
8.3 Muut investoinnit.....	37
LIITTEET	39
Rakennushankeluettelo	39
Suoritteet ja tunnusluvut	42
Palkinnot, tapahtumat, julkaisut ja esitteet.....	44

*Kansikuva: Kaivopuiston lehmuskujan avajaiset, Roy Koto
Kuvassa vas. Matti-Pekka Rasilainen, Jarmo Nieminen ja Raimo K. Saarinen*

1. Kaupungininsinöörin katsaus

Toimintavuoden 2010 aikana Helsingin kaupungin rakennusviraston toimintaa ovat sävyttäneet muutamat poikkeukselliset tapahtumat. Kaupungininsinööri Matti-Pekka Rasilainen jäi eläkkeelle elokuussa ja syyskuussa uutena kaupungininsinöörinä aloitti Raimo K.Saarinen, joka siirtyi tehtävään viraston katu- ja puisto-osaston päällikön tehtävistä.

Syksyllä käynnistettiin viraston strategiatyö. Viraston johtoryhmä ja 35 henkilön strategiaryhmä, viraston laajennettu johtoryhmä, työstivät suunnitelman viraston lähitulevaisuuden tavoitteista sekä keinoista tavoitteiden saavuttamiseksi. Strategisten päämäärien toteuttamiseksi viraston johtoryhmä käynnistää useampia hankkeita; mm. ydinprosessien ja organisaatorakenteen läpikäynti, johtamisjärjestelmän kehittäminen, henkilöstö- ja viestintäsuunnitelman laadinta sekä yhteistyömallin kehittäminen.

Poikkeukselliset sääolot ovat vaikuttaneet viraston toimintaan kertomusvuonna. Sekä vuoden alun talvi että seuraava, vuoden lopulla alkanut uusi talvi olivat poikkeuksellisen runsaslumisia. Saman toimintavuoden aikana viraston toimintaa koetteli siis kaksi ennätysellisen lumista talvea. Talvikunnossapidon menot ylittivät budjetoidun 8,6 milj. eurolla. Yleisten töiden lautakunta esittikin kokouksessaan 14.12.2010 kaupunginhallitukselle, että rakennusvirasto saa ylittää talousarviokohdan 2 09 01 mukaiset käyttömäärärahat. Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 31.1.2011 hyväksynyt kaupunginhallituksen esityksen ja myöntänyt rakennusvirastolle käyttömäärärahojen ylitysoikeutta 6,7 milj. euroa. Koko myönnettyä ylitystä ei kuitenkaan tarvinnut käyttää, vaan ko. talousarviokohdan loppuliseksi ylitykseksi jäi 3,0 milj. euroa, virastotasolla 1,6 milj. euroa.

Talvikauden 2009 – 2010 poikkeuksellisen lumitilanteen johdosta kaupunginjohtaja asetti toukokuussa 2010 työryhmän kehittämään ja koordinoimaan kustannustehokasta ympäri- vuotista kadunpitoa. Työryhmän loppuraportti toimenpide-ehdotuksineen varmistuu alkuvuodesta 2011.

Vuoden sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat melko kattavasti, neljä viidestä tavoitteesta toteutui täysin. Tavoitteen 'Työmaaliikennettä palvelevat tärkeimmät kadut ja kevyen liikenteen väylät on aurattu ja liukkaudentorjunta tehty ennen klo 7.00' osalta tavoitteessa oli useita poikkeamia poikkeuksellisen kovan lumitalven vuoksi.

Katurakentamisen määrärahat vuonna 2010 olivat 128,3 milj. euroa ja niiden toteutunut käyttö oli 69 % eli 88,6 milj. euroa. Määrärahoja jäi käyttämättä meluntorjunnassa, kaupungin ja liikenneviraston yhteishankkeissa sekä Kruunuvuorenrannan alueprojektissa.

Puistorakentamisen määrärahat vuonna 2010 olivat 20,5 milj. euroa ja niiden toteutunut käyttö oli 90 % eli 18,5 milj. euroa. Määrärahoja jäi käyttämättä Eiranrannan puistojen osalta.

Yleisten töiden lautakunnan ulkomaan virkamatka suuntautui Venäjälle, Viipuriin ja Pietariin 2. - 4.9.2010.

Rakennusvirasto sai vuonna 2010 useita palkintoja ja tunnustuksia:

- Viikinmäen kevyen liikenteen silta sai Vuoden silta 2010 –tunnustus-palkinnon
- Helsinki hauskemaksi –tunnustuspalkinto
- yleisöäänestyksen voitto parhaasta puutarhasta Tallinnan kukkafestivaaleilla
- Vuosaaren huipun maisemointi sai kunniamaininnan Suomen paras maisemahanke -kilpailussa ja se oli esillä Shanghain maailmannäyttelyssä
- Uutelan kanava ympäristöineen valittiin Vuoden 2010 Ympäristörakenteeksi

Viraston pikkujouluissa jaettiin HKR:n vuoden saavutus-palkinto seuraavasti:

- Jukka Forsman (HKR-Rakennuttaja)
- Petri Lopenen, Henrik Kontkanen, Asko Kämäräinen ja Tauno Hänninen (hallinto-osasto)
- Pekka Wilska, Teuvo Karkkulainen, Markku Nuutinen ja Sirpa Konttila (arkkitehtuuriosasto)
- Satu Tegel, Elina Nummi, Juha Raisio, Katriina Arrakoski-Mäkinen, Tuuli Ylikotila, Birgitta Rossing, Kaija Laine, Päivi Apajalahti, Ritva Keko, Pentti Peurasuo, Eino Pursio, Lotta Suominen ja Jussi Luomanen (katu- ja puisto-osasto)

Raimo K Saarinen
kaupungininsinööri

2. Toiminnan tarkoitus ja keskeiset tehtävät

Viraston perustehtävä

Rakennusvirasto vastaa Helsingin katu- ja viheralueista sekä kaupungin toimitilojen suunnittelusta ja rakennuttamisesta. Viraston palvelut takaavat viihtyisät ja toimivat katu- ja viheralueet sekä toimitilat Helsingille ja helsinkiläisille. Viraston arvot ovat asukaslähtöisyys, ekologisuus, oikeudenmukaisuus, taloudellisuus, turvallisuus sekä yrittäjämielisyys.

3. Yleisten töiden lautakunta

Yleisten töiden lautakunta kokoontui vuoden aikana 42 kertaa ja pöytäkirjaan kirjattiin 678 pykälää.

Merkittäviä vuoden 2010 aikana lautakunnassa käsiteltyjä asioita olivat mm.

- lautakunnan esitys Helsingin talvikunnossapidon kehittämiseksi
- katujen kunnossapitomaksun korottaminen esikaupunkialueilla ja Etu-Töölössä
- Lauttasaari-Munkkiniemen aluehoitourakka 1.6.2010 – 31.5.2013, urakoitsijan valinta
- väliraportti Helsingin kaupungin esteettömyyssuunnitelman etenemisestä
- siirtolapuutarha- ja kesämaja-alueiden raportti ja jatkotoimenpiteet
- katsaus Helsingin pilaantuneisiin maihin
- puitesopimus meriaineksen hankinnasta 2010 – 2018
- pysäköinninvalvonnan kämmentietokoneiden ja sovelluksen sekä niiden ylläpitopalvelun ja tulostusmateriaalin hankinta
- ajoneuvojen siirtokeskuksen ylläpitopalvelun hankinta Palmialta ajalle 1.1.2011 – 31.12.2013 sekä
- Jätkäsaaren ja Kalasataman rakentamislogistiikan ohjaus vuosina 2010 – 2012, logistiikkaoperaattorin valinta.

Lautakunta hyväksyi Vesalan, Kontulan, Kurkimäen ja Kivikon aluesuunnitelmat ja Vartiokylänlahden tulvasuojelusuunnitelman.

Lautakunta antoi vuoden aikana lausunnon mm. seuraavista kaavaehdotuksista:

- Laajasalo, Stansvikin aluetta koskeva asemakaavaehdotus
- Kruunuvuorenrannan, Hopealaakson ja Kaitalahden laajennuksen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus
- Vuosaaren, Kallahdenniemen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus
- Vallilan siirtolapuutarhaa koskeva asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus
- Vallilanlaakson joukkoliikennekadun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus

- Itäkeskuksen Citymarketin aluetta koskeva asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus

Lisäksi lautakunta antoi lausunnon Ruotsalaista teatteria, Etelä-Haagan Isonnevan aluetta, Lauttasaaren metroaseman Gyldeninaukion sisäänkäyntiä, korttelia 31035 ja puistoaluetta sekä Asematunnelia, Rautatien metroaseman lippuhallia ja katualueita koskevista asemakaavan muutosehdotuksista.

Lautakunta antoi lausunnon myös Keski-Pasilan keskustakorttelin suunnittelu- ja toteutuskilpailun hankekuvauksesta.

Lautakunnan vuoden aikana hyväksymiä katusuunnitelmia olivat mm.:

- Länsisataman ja Kalasataman useat alueet
- Nordenskiöldinkadun kevyenliikenteen silta raitteineen Auroranportin kohdalla,
- Itäväylän ja Kehä I:n liittymä
- Suutarilan alueen useat kadut
- Munkkiniemen puistotie, välillä Laajalahdentie – Huopalahdentie
- Arkadiankatu, välillä Mechelininkatu – Runeberginkatu
- Malminrinne ja Ruoholahdenkatu

Lautakunnan vuoden aikana hyväksymiä puistosuunnitelmia olivat:

- Töölönlahden tilapäinen puisto
- Tapio Wirkkalan puisto
- Piperin puisto
- Kapteenipuistikko
- Leninipuisto

Lautakunta piti 22.4.2010 yhteiskokouksen kaupunkisuunnittelulautakunnan kanssa. Käsiteltäviä asioita olivat virastojen työnjako, pyöräilyn suunnitteluperiaatteet ja lumen vastaanottoaikat.

LAUTAKUNNAN KOKOONPANO VUONNA 2010

Kokoomus

Jarmo Nieminen (pj.),
varajäsen Erkki Pätiälä

Kirsti Inkeroinen-Kalliokoski,
varajäsen Pia Aaltonen

Esko Niemi
varajäsen Johanna Krabbe

Vihreät

Martti Tulenheimo (varapj.)
varajäsen Veli-Heikki Klemetti

Sari Hartonen
varajäsen Taija Ståhlberg

Jussi Heinämies
varajäsen Nina Wennström

Sosiaalidemokraatit

Tuula Hänninen,
varajäsen Ulla Simovaara

Harri Saksala
varajäsen Joono Iso-Lotila

Ruotsalainen kansanpuolue

Marianne Österberg
varajäsen Christer Antell

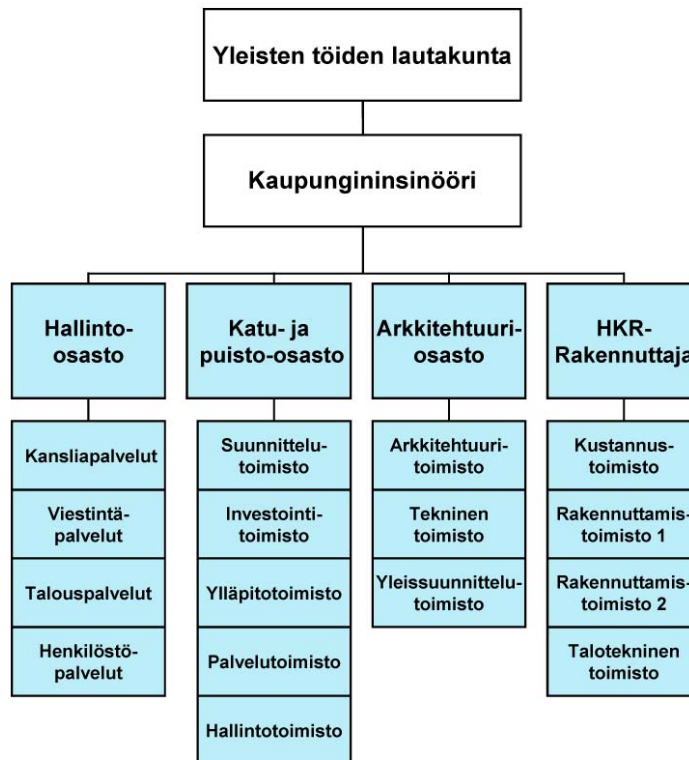
Kaupunginhallituksen edustaja

Outi Ojala
varalla Paavo Arhinmäki

4. Organisaatio

Yleisten töiden lautakunta ohjaa ja valvoo rakennusviraston toimintaa. Rakennusviraston päällikkönä toimii kaupungininsinööri.

Viraston organisaatio 1.1.2011

5. Talous

Rakennusviraston käyttömäärärahoilla hoidetaan katu- ja viheralueiden kunnossa- ja puhtaanapitoa sekä niihin liittyviä teknisiä palveluja. Katu- ja puisto-osasto vastaa viranomaisyksikkönä ylläpito- ja hoitotoimintojen suunnittelusta, tilaamisesta ja valvonnasta. Arkkitehtuuriolosasto tuottaa ensisijaisesti kaupungin tarpeisiin toimitila- ja muuhun rakentamiseen liittyviä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluja hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Hallinto-osasto vastaa viraston keskitetyistä hallintopalveluista.

Tuloslaskelma

Tilinpäätöksen kokonaistulot olivat 57,1 milj. euroa (51,4 milj. euroa v.2009). Tulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 5,6 milj. euroa (10,9 %). Kokonaismenot olivat 139,3 milj. euroa (134,2 milj. euroa v.2009). Menot kasvoivat 5,1 milj. euroa (3,8 %) edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintakate eli kokonaistulojen ja -menojen erotus oli -82,2 milj. euroa (-82,8 milj. euroa v.2009). Toimintakatteella rahoitetaan katu- ja viheralueiden ylläpidon, hallinnon ja muiden erillistehtävien hoito. Toimintakate osoittaa verovaroilla rahoitetun osuuden niistä viraston palveluista, joista ei peritä erillistä maksua asukkailta tai käyttäjiltä.

Käyttöomaisuuden poistot olivat 60,4 milj. euroa (55,4 milj. euroa v.2009). Käyttöomaisuuden poistot perustuvat poistosuunnitelmaan, jossa poistoajat on mitoitettu vastaamaan omaisuuden kulumista.

Tilikauden tulos oli -142,6 milj. euroa (-138,2 milj. euroa v.2009).

Tase

Rakennusviraston taseessa esitetään viraston hallinnassa oleva käyttöomaisuus sekä viraston toimintaan liittyvä rahoitus- ja vaihto-omaisuus. Taseen velkoihin kuuluvat lyhytaikainen vieras pääoma ja sisäiset velat kaupungin keskuskassalle.

Käyttöomaisuutta ovat katu- ja viheraluerakentamisesta syntynyt omaisuus sekä muu irtain omaisuus. Talonrakentamis- ja muun investointitoiminnan omaisuusarvot siirretään valmistumisen jälkeen kaupungin muiden hallintokuntien taseisiin.

Käyttöomaisuuden arvo on 803,4 milj. euroa (752,2 milj. euroa v. 2009). Valtaosa käyttöomaisuudesta eli 731,9 milj. euroa (680,1 milj. euroa v.2009) on katuja ja puistoja sekä niihin liittyviä kiinteitä rakenteita. Rakennusviraston käyttöomaisuus ei sisällä maapohjan arvoa. Muun irtaimen käyttöomaisuuden arvo on 2,2 milj.euroa.

TULOSLASKELMA		
VUODELTA 2010	2010	2009
	1 000 €	1 000 €
TOIMINTATUOTOT		
* Myyntituotot	15 998-	13 341-
* Maksutuotot	14 207-	12 972-
* Tuet ja avustukset	328-	218-
* Vuokratuotot	3 303-	3 147-
* Muut toimintatuotot	11 128-	10 352-
* Valmistever muutos	14	1-
* Valmistus omaan käyttöön	12 126-	11 416-
Yhteensä	57 076-	51 447-
TOIMINTAKULUT		
* Palkat ja palkkiot	19 105	18 564
* Henkilösivukulut	6 585	6 587
* Palvelujen ostot	98 413	94 436
* Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 384	3 001
* Avustukset	53	48
* Vuokrat	10 745	10 648
* Muut toimintakulut	1 012	963
Yhteensä	139 298	134 247
TOIMINTAKATE	82 222	82 799
Poistot ja arvonalentumiset	60 405	55 375
TILIKAUDEN TULOS	142 627-	138 174-

T A S E 31.12.2010		
	2010	2009
	1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA		
<i>PYSYVÄT VASTAAVAT</i>	803 383	752 229
* Aineettomat hyödykkeet	69 013	69 389
* Aineelliset hyödykkeet	734 356	682 828
Rakennukset yhteensä	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	731 877	680 062
Koneet ja kalusto	2 222	2 259
Keskeneräiset hankinnat	257	508
* Sijoitukset	14	12
<i>VAIHTUVAT VASTAAVAT</i>	42 688	35 394
* Vaihto-omaisuus	14 157	14 022
Aineet ja tarvikkeet	105	76
Keskeneräiset tuotteet	14 052	13 946
* Lyhytaikaiset saamiset	28 530	21 366
Myyntisaamiset	26 272	20 493
Muut lyhytaikaiset saamiset	33 753	19
Siirtosaamiset	2 223	854
* Rahat ja pankkisaamiset	1	6
VASTAAVAA YHTEENSÄ	846 071	787 623
VASTATTAVAA		
<i>LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄ- OMA</i>	52 615	58 680
* Saadut ennakot muilta	19995	19 158
* Ostovelat	30 586	37 669
* Muut lyhytaikaiset velat	1 952	1 774
* Siirtovelat	82	79
<i>SISÄISET YHDYSTILIT</i>	793 456	728 943
* Lähete- ja käyttötilit	793 456	728 943
* Tilikauden alijäämä	0	0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	846 071	787 618

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteuma

1. Katujen hoidossa käytettävistä liukkaudentorjuntamateriaaleista (kiviaines ja suola) peräisin olevien pienhiukkasten osuus on määräävänä tekijänä vuorokauden aikana enintään 30 ylitystapauksessa vuoden 2010 aikana.
  - Tavoite toteutui.
  - Seuranta toteutettiin yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelujen kanssa, jonka Internet -sivuilta seurannan tulokset löytyvät www.hsy.fi, raportti on saatavilla myös ylläpitotoimiston verkkohakemistosta.
2. Helsingin kymmenen keskeisintä aluetta siivotaan arkisin ennen kello 8.00. Rautatienatori, Elielin aukio, Asema-aukio, Narinkkatori, Esplanadinpuisto, Vaasan puistikko, Vanha kirkkopuisto, Ylä- ja Ala-Malmin torit, Tallinnanaukio (vain Helsingin kaupungin vastuulla olevat alueet).
  - Tavoite toteutui.
  - Ylläpidosta vastaava urakoitsija raportoi poikkeamat tilaajalle tai tilaajan edustajalle työmaakokouksissa. Seuranta tehtiin myös tilaajan valvontakierroksilla.
  - Seurannan dokumentaatio (työmaakokouspöytäkirjat) on saatavilla ylläpitotoimiston verkkohakemistosta.
3. Työmaaliikennettä palvelevat tärkeimmät kadut ja kevyen liikenteen väylät on aurattu ja liukkaudentorjunta tehty ennen klo 7.00.
  - Tavoitteessa oli useita poikkeamia poikkeuksellisen kovien lumitalvien vuoksi.
  - Ylläpidosta vastaava urakoitsija raportoi poikkeamista tilaajalle tai tilaajan edustajalle työmaakokouksissa.
  - Seurannan dokumentaatio (työmaakokouspöytäkirjat) on saatavilla ylläpitotoimiston verkkohakemistosta.
4. Kaivutöiden kestoja ja niistä aiheutuvaa haittaa vähennetään rakennusviraston koordinoimana.

Helsingin Energialle, Helsingin Vedelle, HKL-liikelaitokselle, Staralle ja muille kaivutöitä tekeville on asetettu sitovaksi tavoitteeksi kaivutöihin käytettävän työajan lyhentäminen. Työkohdekohtaisesti kokonaiskestoajaa verrataan rakennusviraston antamassa kaivuluvassa etukäteen määriteltyyn ohjeelliseen työaikaan. Laitokset raportoivat kaikki ohjeellisen työajan ylitykset sitovan tavoitteen toteutumisen seurantaan varten.

Mittarina ovat laitospohjaiset tiedot ohjeellisten työaikojen ylityksistä, reklamaatioista ja asiakaspalautteista.

  - Tavoite toteutui.
  - Palvelutoimisto raportoi johtajistolle tavoitteen toteutumisesta neljä kertaa vuoden 2010 aikana.

- Seurannan dokumentaatio (rakennusviraston kirje kaupunginjohdajalle) on saatavilla HELA -järjestelmästä.
5. Osana ilmastonmuutoksen hidastamista HKR-Rakennuttaja huolehtii valtion ja kaupungin välisen energiatehokkuussopimuksen toimeenpanosta ja toteutumisesta.

Helsingin kaupungin ja kauppa- ja teollisuusministeriön (nykyinen työ- ja elinkeinoministeriö) välille solmittiin energiatehokkuussopimus (KETS) 4.12.2007. Sopimuksessa edellytetty energiatehokkuutta koskeva toimintasuunnitelma (vuosille 2008 - 2016) on hyväksytty virallisesti kaupunginhallituksen kokouksessa 15.6.2009.

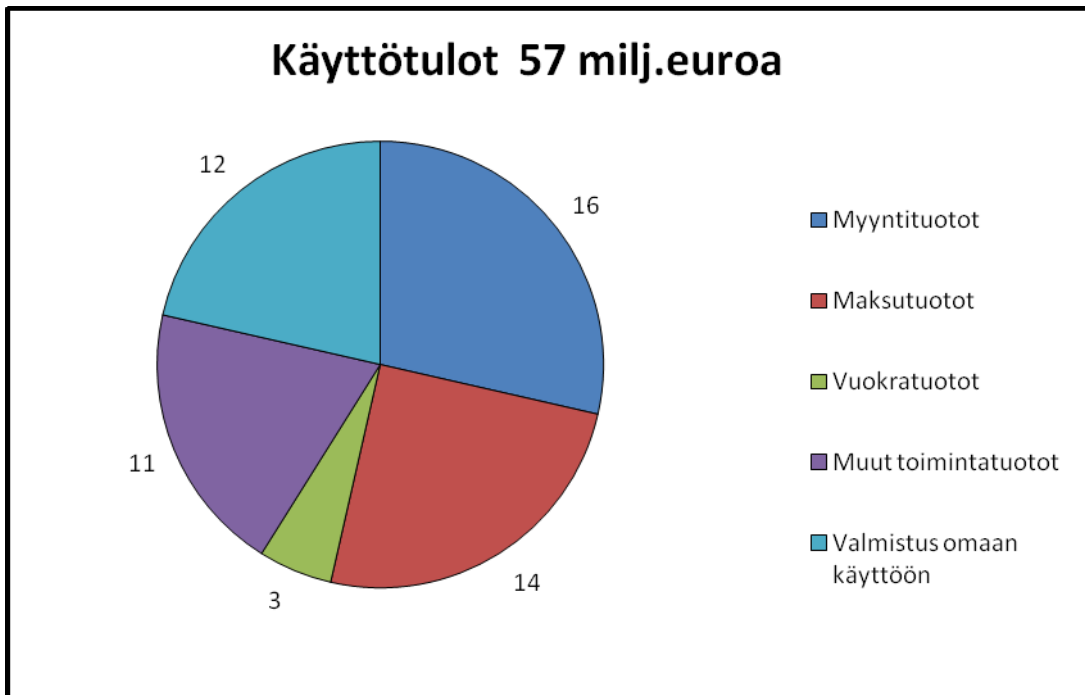
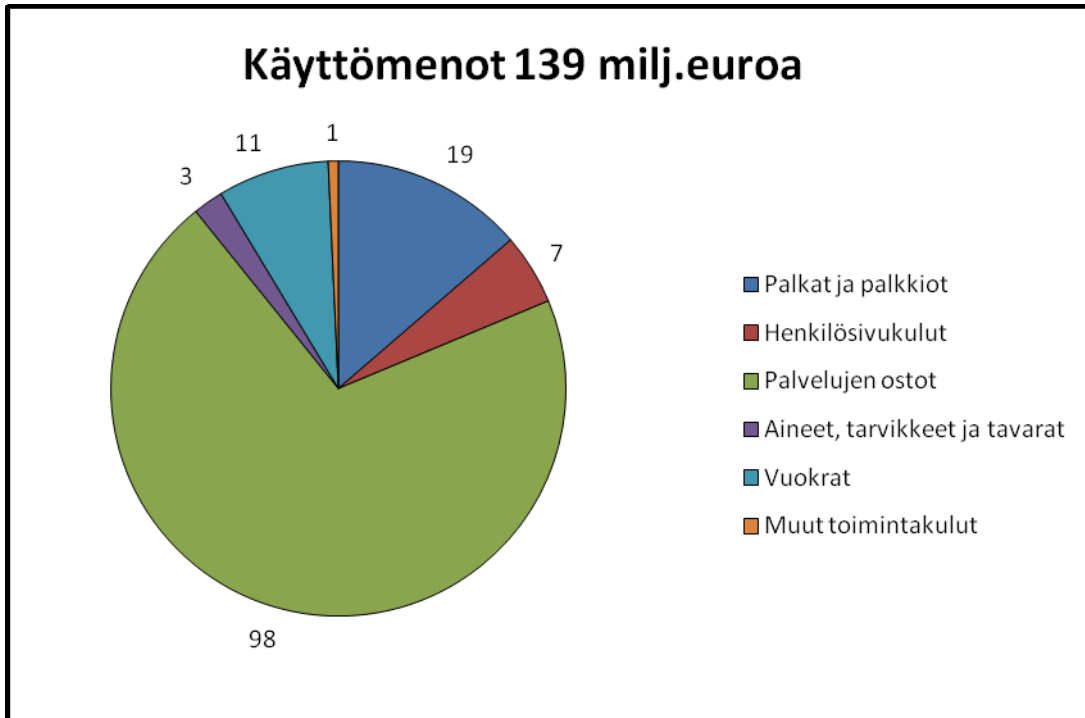
Helsingin kaupungin kuluttamasta energiasta kuluu 80 % kaupungin omistamissa rakennuksissa. KETS-toimintasuunnitelmassa suositetun mukaisesti on tarkempien toimintaohjelmien laadintaa energiatehokkuuden edistämiseksi jatkettu vuonna 2010.

Tarkemmat toimintaohjelmat koskevat matalaenergiarakentamisen ohjeistamista sekä energiakatselmusten teettämistä olemassa olevalle sekä uudisrakennuskannalle. Matalaenergiarakentamisen yleisohjeen valmistumisen jälkeen on valmistunut alakohtainen rakentamishjeistus lokakuussa 2010, joka tarkentuu vuoden 2011 aikana. Laajempia matalaenergiarakennushankkeita (suunnitteluvaiheessa tai käynnistyneenä) on palvelurakennuksia koskien aloitettu 17 kpl. Vuoden 2009 aikana käynnistetty kehitysprojekti, palvelukiinteistöjen energiankulutustietojen raportoinnin parantamiseksi, jatkuu vuodet 2011-2012. Tähän projektiin liittyy olennaisesti myös automaattisen kulutusseurannan kehittäminen. Lisäksi kaupungilla on useita uusiutuvien energialähteiden koekohteita, joita seurataan käyttökokemusten aikaansaamiseksi.

Tarkemmat toimintaohjelmat toteutetaan yhteistyössä Helsingin kaupungin eri hallintokuntien kanssa huomioiden kaupungin muut sitoumukset. Näistä tärkein on EU:n kanssa allekirjoitettu Covenant of Mayors-sopimus ja sen mukainen toimintasuunnitelma (SEAP), joka valmistui joulukuussa 2010. Käytännön työn toteutuksesta vastasi HKR-Rakennuttaja.

Helsingin kaupunki on sitoutunut raportoimaan energiatehokkuussopimuksen mukaista toimintaa vuosittain. Edellisen vuoden energiankäytöstä ja energiatehokkuussopimuksen mukaisista toimenpiteistä on raportoitava kaupunginhallitukselle sekä Motiva Oy:lle. Motiva Oy laatii vuosittaisen yhteenvedon koko sopimusalueen toiminnasta ja tuloksista maassamme.

Kaupungin sisällä toimenpiteiden raportointi on annettu tehtäväksi kaupunginhallituksen asettamalle Energiansäästöneuvottelukunnalle, jonka käytännön toimet hoitaa HKR-Rakennuttaja. Energiansäästöneuvottelukunta julkaisee tiedot vuosittain julkaisussaan 'Energiansäästöneuvottelukunnan toimintakertomus ja tietoja Helsingin kaupungin energiankäytöstä (ko. vuonna)'. Julkaisu ilmestyy keväällä, yleensä huhtikuun lopulla.

6. Henkilöstö

Vakinaisen henkilöstön määrä laski

Vuoden 2010 lopussa rakennusviraston vakinaisen henkilöstön määrä oli 452, mikä oli 6 henkilöä vähemmän kuin 31.12.2009. Lähtövaihtuvuus oli 9 %. Vanhuuseläkkeelle jätiin keskimäärin 63,7 -vuotiaana. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä 31.12.2010 oli 48,8 vuotta – naisten keski-ikä oli 48,3 vuotta ja miesten 49,3 vuotta. Henkilöstöstä 51 % oli alle 50-vuotiaita.

Rakennusvirastoa asiantuntijaorganisaationa kehitettiin edelleen. Osaamisen kartoitukseen kehitetty Ansioluettelojärjestelmä otettiin käyttöön koko virastossa.

Rakennusviraston palkkamenot olivat 19,1 milj. euroa (18,6 milj. euroa v.2009) ja muut henkilöstömenot 6,6 milj. euroa (6,6 milj. euroa v. 2009).

Henkilöstön määrä osastoittain 31.12.2010

	Vakinaiset	Työllistetyt	Muut määrä-aikaiset	Kaikki yhteensä 31.12.2010	Vakinaiset 31.12.2009	Ero 10/09
Katu- ja puisto-osasto	246	3	20	269	241	5
HKR-Rakennuttaja	108	1	6	115	111	-3
Arkkitehtuurosasto	41	2	0	43	40	1
Viraston hallinto	57	0	7	64	66	-9
Yhteensä	452	6	33	491	458	6

7. Käyttötalouden talousarvion toteutuminen

Rakennusviraston vuoden 2010 taloudellinen tulos poistojen jälkeen oli –142,6 milj. euroa. Tulos on 1,3 milj. euroa huonompi kuin talousarvio sen jälkeen kun kaupunginvaltuuston 31.1.2011 hyväksymä 6,7 milj. euron ylitysoikeus on kirjattu.

Tuloja kertyi 2,8 milj. euroa enemmän kuin oli budjetoitu. Arvioitua enemmän tuloja on saatu tilapäisistä liikennejärjestelyistä, kaivuumaksuista, pysäköintimaksuista sekä ajoneuvojen siirtomaksuista.

Menot olivat 1,6 milj. euroa alkuperäistä tulosbudjettia suuremmat. Kun em. ylitysoikeus on kirjattu, menot alittavat tulosbudjetin 5,1 milj. eurolla.

Viraston talousarviokohdan 2 09 01 'Katu- ja viheralueiden ylläpito sekä yleishallinto' menot ylittivät alkuperäisen tulosbudjetin 3,0 milj. eurolla. Runsaslumisen talven johdosta talvikunnossapidon määrärahat ylittyivät 8,6 milj. eurolla. Menojen ylitystä saatiin pienennet-

tyä mm. lykkäämällä kunnossapidon ja erityiskohteiden laitehankintoja ja korjauksia sekä säästöillä ulkovalaistuksen ja pysäköinninvalvonnan palveluiden ostoissa. Myös henkilöstömenoissa on saatu säästöjä aikaan. Kun ylitysoikeus on kirjattu, talousarviokohdan menot alittivat tulosbudjetin 3,7 milj. eurolla.

Viraston talousarviokohdan 2 09 04 'HKR-Rakennuttaja' tilikauden tulos oli 1,3 milj. euroa budjetoitua parempi. Ostopalvelut ja henkilöstömenot toteutuivat arvioitua pienempinä. Tulokseen vaikutti myös useamman pitkäkestoisen ja poikkeuksellisen suurten hankkeiden tulouttamisen osuminen samalle tilikaudelle.

Rakennusvirasto	Tulosbudjetti (sis.ylitysoikeuden)	Toteuma	Poikk(abs) (tot/tul bud)	Poikk.
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	(%)
Myyntituotot	13 968-	15 998-	2 030	14,5
Maksutuotot	12 190-	14 207-	2 017	16,5
Tuet ja avustukset	225-	328-	103	45,8
Vuokratuotot	3 221-	3 303-	82	2,5
Muut toimintatuotot	12 295-	11 128-	-1 167	-9,5
Valmisteverastojen muutos		14	14	100,0
Valmistus omaan käyttöön	12 423-	12 126-	-297	-2,4
Talousarviotulot	54 322-	57 076-	2 754	5,1
Palkat ja palkkiot	20 431	19 105	-1 326	-6,5
Henkilösivukulut	6 931	6 585	-346	-5,0
Palvelujen ostot	101 759	98 413	-3 346	-3,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 954	3 384	430	14,6
Avustukset	55	53	-2	-3,6
Vuokrat	10 411	10 745	334	3,2
Muut toimintakulut	1 833	1 012	-821	-44,8
Talousarviomenot	144 374	139 298	-5 076	-3,5
Toimintakate	90 052	82 222	-7 830	8,7
Poistot ja arvonalentumiset	51 230	60 405	9 175	17,9
Summa	141 282	142 627	1 345	1,0

7.1 Katu- ja puisto-osasto

Katu ja puisto-osasto toimii yleisten alueiden eli katu- ja viheralueiden tilaajana ja isäntänä. Päätehtävänä on yleisten alueiden eli katu- ja viheralueiden

- strateginen aluesuunnittelu,
- investointihankkeiden laadun ja sisällön määrittely, toimeenpano ja ohjaus
- ylläpidon laadun ja sisällön määrittely, hankinta ja ohjaus
- pysäköinninvalvonta ja maksullinen pysäköinti sekä ajoneuvojen siirtotoiminta
- alueiden käytön ohjaus ja valvonta sekä
- asiakaspalvelu

Katu- ja puisto- osasto	Tulosbudjetti (sis ylitys- oikeuden) 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) (tot/tul budj) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	9 825-	11 871-	2 046	20,8
Maksutuotot	12 190-	14 207-	2 017	16,5
Tuet ja avustukset	225-	210-	-15	-6,7
Vuokratuotot	2 216-	2 387-	171	-7,7
Muut toimintatuotot	12 210-	11 016-	-1 194	-9,8
Valmisteveraston muutos		14	14	
Valmistus omaan käyttöön	3 400-	3 155-	-245	-7,2
Talousarviotulot	40 066-	42 832-	2 766	6,9
Palkat ja palkkiot	9 695	9 430	-265	-2,7
Henkilösivukulut	3 239	3 271	32	1,0
Palvelujen ostot	95 639	93 376	-2 263	-2,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 065	2 601	536	26,0
Avustukset	20	40	20	100,0
Vuokrat	7 244	7 656	412	5,7
Muut toimintakulut	1 780	928	-852	-47,9
Talousarviomenot	119 682	117 302	-2 380	-2,0
Toimintakate	79 616	74 471	-5 145	-6,5
Poistot ja arvonalen- tumis	51 000	60 154	9 154	17,9
Summa	130 616	134 624	-4 008	-3,1

Kaupunginjohtajan laatupalkintokilpailun palaute osaston toiminnasta

Katu- ja puisto-osasto osallistui kaupunginjohtajan laatupalkintokilpailuun. Palauteen mukaan katu- ja puisto-osasto näyttäytyy aikaansa seuraavana ja kehittämismyönteisenä organisaationa. Osaston johtamisjärjestelmän rakentaminen ja strategiakytkentä on esimerkillistä, mikä luo hyvän perustan toiminnalle. Osastolla on systemaattinen ja edistyksellinen johtamisjärjestelmä, hyvin määri-

tellyt strategiset tavoitteet ja prosessit sekä vahvaa asiakassuuntautuneisuutta. Osastolla toimitaan tietoperustaisesti, luotetaan koulutuksen voimaan ja vaikutetaan laajasti kaupunkiyhteisöön. Osastolla on laajaa sidosryhmä- ja kumppanuustyötä.

Keskeisimpinä parantamisalueina palautteessa nousi esille seurannan kokonaisuhallinta (mittarit ja niiden tavoitetasot), henkilöstön osallistaminen sekä toiminnan ja tulosten välinen yhteys. Toimintatavat ovat hyviä, mutta toiminnan kehittäminen ei näy vielä henkilöstö- ja asiakastuloksissa.

Asukastyytyväisyys

Valtakunnallisen asukastyytyväisyyskyselyn (Yhdyskuntatekniset palvelut 2010) perusteella helsinkiläiset ovat tyytyväisiä puistoihin ja viheralueisiin, etenkin keskustan puistoihin. Myös katuvalaistukseen ollaan tyytyväisiä. Asukkaat ovat tyytymättömiä lumenauraukseen ja liukkaudentorjuntaan etenkin asuin- ja työalueilla sekä jalankulku- ja pyöräteillä. Lisäksi asuinalueiden kunto huolestuttaa asukkaita.

Yleisten alueiden ylläpito

Talousarviossa ylläpitoon osoitetut määrärahat vähenivät 1,6 % eli 1,1 milj. euroa edellisen vuoden toteutumaan verrattuna. Toisaalta uudet rakenteet tiivistyivät ja teknistyivät. Alueiden ja rakenteiden tiivistyessä niiden koneellinen ylläpidettävyyden huononee. Näistä haasteellisista lähtökohdista johtuen poikkeuksellisen ankara talvi osoitti konkreettisesti ylläpidon resurssien haavoittuvuuden. Ylläpidon määrärahat ylittyivät katujen talvihoidosta johtuen.

Katujen talvihoito

Talvi oli runsasluminen ja ankara. Talvi alkoi loppuvuonna 2009 hieman ennen joulua runsailla lumisateilla, jotka jatkuivat kolmen kuukauden ajan. Yhtenäinen pakkaskausi kesti yli kolme kuukautta, mikä on myös erittäin poikkeuksellista. Lumimäärältään vastaava talvi on ollut edellisen kerran noin 50 vuotta aiemmin, jolloin Helsinki oli hyvin pieni kaupunki verrattuna nykyiseen. Talven 2009 – 2010 aikana lumikuormia vastaanotettiin ennätysmäärä - yli 200 000 kuormaa. Luvussa eivät ole mukana varapaikkojen lumikuormat, eivätkä varsinaisten paikkojen häiriötilanteiden kuormat.

Runsaiden lumisateiden vuoksi esikaupunkien monet asuntokadut kapenivat yksikaistaisiksi. Kantakaupungissa lumitöitä hidastivat katujen varteen pysäköidyt autot ja tästä syystä katujen ajoradat kapenivat. Katujen talvihoidossa resurssit olivat riittämättömät näissä talviolosuhteissa, mm. Helsingin alueen ajoneuvojen siirtokaluston kapasiteetti ja siirrettyjen autojen varastokapasiteetti ylittyttiin.

Loppuvuodesta 2010 talvi alkoi noin kuukautta normaalia aiemmin ja lumisateet olivat tilastoitujen aikojen ennätysellisimmät, koskaan aiemmin ei ole satanut

lunta alkutalvesta yhtä paljon. Joulukuussa 2010 lunta vastaanotettiin noin 130 000 autokuormallista. Alkuvuoden kokemusten perusteella lumen varavastaa-
taantoppaikkojen varaaminen ja valmisteleminen aloitettiin jo marraskuun loppu-
pussa. Tehostettu lumenpoisto, Operaatio Lumisota, aloitettiin 13.12. kantakaup-
pungissa, jossa liikenne takkuili merkittävästi ja esimerkiksi raitiovaunuliikenne
estyi väärin pysäköityjen autojen vuoksi yli 150 kertaa joulukuun aikana. Lu-
menpoistossa kaupunki siirsi ajoneuvot, puhdisti kadun ja kuljetti lumet pois. Li-
säkustannukset normaaliin kantakaupungin talvihoitoon nähden olivat 0,6 milj.
euroa.

Katujen talvihoitoon varatut määrärahat, 21,8 milj. euroa, ylitettiin 8,6 milj. eurol-
la. Ylitys johtui mm. ajoneuvojen siirron määrän kasvusta, kaupungin sisäisen
tuottajan, Staran, henkilöstön sunnuntai- ja ylitökorvauksista, yksityisten ura-
koitsijoiden urakkasopimuksissa määriteltujen lumenkuljetusmäärien ylittyessä
maksetuista lumikuormahinnoista ja lumen aurauksen lisäkapasiteetiksi hanki-
tuille koneurakoitsijoille maksetuista korvauksista.

Talvihoitoon kuuluva hiekoitussepin poistaminen katualueilta ja muilta pinnoil-
ta sujui ripeästi. Ilmanlaadun mittauksissa kevätpölyn pitoisuusarvot laskivat
nopeasti ja kevätpölykausi jäi normaalia lyhyemmäksi.

Jalkakäytävillä syntyvästä liukkaudesta varoittamista tekstiviestein jatkettiin. Il-
maispalveluun voi liittyä tekstiviestillä ja varoituksen saa valitsemaansa aikaan
aamulla.

Rakenteiden sekä varusteiden ja kalusteiden ylläpidosta jouduttiin talven budjet-
tiylitysten vuoksi karsimaan. Näiden osalta vain liikenneturvallisuutta haittaavat
korjaustyöt tehtiin. Karsinta kohdistui mm. rikottuihin penkkeihin ja roska-
astioihin sekä töhryjen poistoon. Myös esteettömyyskorjauksia tehtiin aiempaa
vuotta merkittävästi vähemmän. Töiden karsiminen johtaa tulevaisuudessa kor-
jausvelan kasvuun, minkä vuoksi mm. katujen turvallisuus paikoin heikkenee.

Kadunpidon työryhmä

Kaupunginjohtaja asetti 19.5.2010 työryhmän kehittämään kadunpitoa, jonka
tehtäväksi asetettiin:

- kehittää ja koordinoita niitä toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen hyvän ja kus-
tannustehokkaan ympärivuotisen kadunpidon varmistamiseksi kaikissa
olosuhteissa
- arvioida roskaamisen kunnallisen valvonnan ja sanktioinnin järjestämista-
paa ja resurssitarpeita, hyötyjä ja haittoja sekä kustannusvaikutuksia kau-
pungille mahdollisten lainmuutosesitysten harkitsemiseksi.

Kehittämistyöryhmän asettamiselle oli kaksi erityistä syytä:

- Talvikauden 2009 - 2010 poikkeuksellisen runsas lumen määrä ja siitä aiheutuneet ongelmat ympäri Helsinkiä. Suurimpia ongelmia kaupunkilaisten arkeen tuottivat riittämätön lumitila ja kaduille kertyneen lumen poiskuljetuksen hitaus. Kertynyt lumi ehti tiivistyä kaduille jääpolanteeksi, mikä poistaminen on ollut vaikeaa ja hidasta. Tilanne on heikentänyt liikenteen ja liikkumisen turvallisuutta, vaikeuttanut pysäköintiä ja estänyt sujuvaa joukkoliikennettä.
- Roskaantumisen, joka on vuosi vuodelta lisääntynyt. Roskaantumisen ongelma korostuu puistoalueilla, mutta myös katualueilla roskien määrän lisääntyminen on havaittu selvästi.

Kehittämistyöryhmä on käynyt talvikunnossapidon eri osatekijät läpi ja loppuraportti toimenpide-ehdotuksineen valmistuu alkuvuodesta 2011.

Katujen ylläpitoon liittyviä uudistuksia

Katualueiden ylläpidon tarjouspyynnöt kaupungin sisäiselle tuottajavirastolle, Staralle perustuivat ensi kertaa ylläpidon tuotteistettuihin ostopalveluihin. Urakka-alueilla siirrytään käyttämään tuotteistusta seuraavaksi kilpailutettavissa alueurakoissa.

Vuosittain katu- ja puisto-osasto siirittää noin 12 000 katujen varsille pysäköityä ajoneuvoa, mikä on hankalaa ja kallista ja pysäköidyt ajoneuvot hidastavat merkittävästi ylläpitotöiden tekemistä. Tämän vuoksi käynnistettiin ajoneuvojen siirtämistarpeen merkittävään vähentämiseen tähtäävä pilottiprojekti Lauttasaari – Munkkiniemi urakka-alueella. Toimenpide perustuu ajoneuvon kuljettajien täsmätiedottamiseen. Urakoisija arvioi uuden toimintatavan vähentäneen kadunvarteen pysäköityjen ajoneuvojen siirtotarvetta 30 %:lla. Onnistuneen pilotoinnin perusteella kokeilua laajennettiin, ja tiedottamisen onnistumista pyritään edelleen kehittämään.

Mannerheimintien alkupään katupölyongelmiin pyrittiin löytämään ratkaisua kehittämällä yhteistyötä kiinteistöjen isännöitsijöiden ja HKL:n kanssa sopien tarkemmin vastuurajoista, töiden vaihdoista ja niistä syntyvien kustannuksien vastuutahosta. Isännöitsijöitä tiedotetaan ilmanlaadun heikentymisestä katupölypitoisuuksien noustessa, jolloin kulkupintojen pölyä sitovat kastelutoimet ovat samanaikaisia jalkakäytävillä ja ajoradalla.

Urakoiden valvonnan dokumentointi mobiililaittein tapahtuvan raportoinnin käyttöönotolla. Laitteisto sisältää GPS-pohjaisen raportointityökalusovelluksen, jolla voidaan ottaa valokuvia todentamaan tuottajan laadun alitukset.

Sähköinen huoltokirja otettiin käyttöön Eliel Saarisen tien tunnelin LVIS -järjestelmien ylläpidossa. Käyttöä laajennetaan edelleen 2011 aikana muihin kohteisiin.

Ylläpidon alueurakat

Tavoitteena on kehittää vastaisuudessa yleisten alueiden ylläpitoa siten, että urakka-alueilla toimitaan saman toimintamallin ja yhden toimijan vastuun mukaisesti. Viime vuonna käynnistyneisiin alueurakoihin lisättiin viheralueiden hoito tai se laajennettiin koskemaan koko urakka-aluetta.

Suutarilan kilpailutettua urakka-aluetta laajennettiin 1.6.2010 alkaen koskemaan koko Suurmetsän aluetta, alueurakkaan sisältyvät katujen talvihoito ja puhtaanapito ja viheralueiden hoito. Rakenteiden ylläpito puuttuu vielä urakasta, mutta ostopalvelujen tuotteistus mahdollistaa osaltaan vastaisuudessa myös tämän sisällyttämisen alueurakkaan.

Lauttasaaren ja Munkkiniemen alueurakan uudelleenkilpailutuksessa toteutettiin hankintakäytännön pilotointi. Urakan kilpailutuksessa käytettiin yksityistä rakennuttajakonsulttia, joka valmisteli urakan hankinta-asiakirjat sekä kilpailutuksen. Sama rakennuttajakonsultti vastaa myös 1.6.2010 käynnistyneen urakan valvonnasta.

Markkinoilla kilpailutettavien alueurakoiden laajentamisessa ei ole edetty lisääntyvien ylläpitovastuiden tahdissa.

Viheralueiden ylläpito

Myös viheralueiden ylläpidon kannalta vuosi 2010 oli sääoloiltaan poikkeuksellinen. Kevättalvi oli erittäin runsasluminen ja syksyllä talvi alkoi varhain pakkasten ja lumen kera. Kesä oli erittäin lämmin ja vähäsateinen. Sääolot tarjosivat vihreälle äärevät olosuhteet. Kasvillisuus pärjäsikin olosuhteista huolimatta hyvin. Aurasvahinkoja sattui varusteille, kalusteille ja rakenteille. Talven jäljeltä oli paljon korjattavaa.

Auraamattomien reittien varsille ei päästy tyhjentämään isoja maanalaisia roskien syväkeräyssäiliöitä. Tämä aiheutti hämminkiä käyttäjille ja ongelmasta tiedotettiin. Runsa lumi muodosti leikkialueille turvallisuusriskejä. Matalat aidat hukkuivat kinoksiin ja lapset pääsivät kiipeämään aitojen yli. Myös katoksilta puotava lumi ja jääpuikot keväällä aiheuttivat ylläpitäjille lisätöitä.

Luistinkenttäkausi oli kunnan talven ansiosta pitkä. Lumi sulii nopeasti ja pahoilta tulvilta vältyttiin. Aikainen talvi syksyllä taas keskeytti tai esti osan loppuvuodelle suunnitelluista korjaushankkeista. Myös talvihoidon määrärahojen ylitysten vuoksi syksyille aiottuja hankkeita ei käynnistetty tai peruttiin.

Kesä oli erittäin lämmin ja vähäsateinen juhannuksesta eteenpäin, mikä lisäsi viheralueiden käyttöä. Järjestyshäiriöt, ilkeä ja puhtaanapidon ongelmat lisääntyivät. Koffin puistossa tilanne kärjistyi jo alkukesästä. Koillis-Helsingin alueella poltettiin ilkeästä useita syväkeräyssäiliöitä. Puistojen käytön ongelmat näkyivät myös asiakaspalautteessa. Roskaisuudesta ja puuttuvista roskastioista valitettiin. Lisäsiivouksia tilattiin useille alueille. Lisäpuhtaanapitotarvet-

ta aiheuttivat myös Vantaanjoen spontaani Kaljakellunta -tapahtuma ja romani-kerjäläisten leirien siivous.

Puistojen korjaustöihin käytettiin huomattavasti suunniteltua enemmän rahaa. Talven jälkeen korjattiin ja kunnostettiin aurausvahinkoja. Leikkialueiden kalusteita ja varusteita uusittiin turvallisuuspuutteiden vuoksi. Puistoalueille asennettiin ensimmäiset HKR -kalustelinjauksen mukaiset metsäpenkit (200 kpl).

Seurasaaren ylläpitoon varatut rahat ylittyivät reilusti. Alueen vesi- ja viemäriputkistot ovat heikossa kunnossa.

Luonnonhoitosuunnitelmien mukaiset metsien ylläpitotyöt saatiin tehdyksi, vaikka työt keskeytettiin lintujen pesimisrauhan vuoksi huhtikuusta heinäkuuhun.

Viheralueiden ylläpitoon liittyviä uudistuksia

Toimintaan vaikuttava uudistus oli puistojen ylläpidon tilaamistavan muuttaminen ylläpidon tuotteisiin perustuvaksi. Ylläpidon tuotekorttien viimeistely, rekisteritietojen kehittäminen ylläpidon tuotteita palvelevaksi, tarjouspyyntöaineiston ja talousseurannan muuttaminen ovat vieneet paljon työaika. Myös viheralueiden ylläpidon tilaamisvastuiden ja tehtäväkuvien tarkastelu toteutettiin.

Näkyvyyttä haittaavan kasvillisuuden leikkaamiseen panostettiin. Alueilla, joilla oli tarvetta huomauttaa kiinteistön omistajia tonttinsa kasvillisuuden leikkaamisesta, huolehdittiin myös kaupungin vastuulla olevan näkyvyyttä haittaavan kasvillisuuden poistamisesta.

Keväällä 2010 valmistui kaniraportti ”Kanit Helsingissä ja kanivahinkojen torjunta”, josta järjestettiin tärkeimmille sidosryhmille julkistamistilaisuus maaliskuussa. Kevään aikana koottiin hallintokuntien välinen kanityöryhmä, jonka tavoitteena oli saada eri virastot ja laitokset huolehtimaan asianmukaisesta kanien torjunnasta omilla alueillaan. Vain näin kanien räjähdysmäinen kannan kasvu voidaan pysäyttää. Työryhmän loppuraportti valmistuu tammi-helmikuussa 2011. Vuoden 2010 aikana kanien pyydystys oli huomattavasti vaikeampaa upottavassa ja runsaassa lumessa kuin lumettomina talvina, mutta siitä huolimatta kaneja saatiin pyydystettyä noin 1 300 kpl.

Maisemapeltojen ylläpidossa toteutettiin toimenpiteitä maatalouden hajakuormituksen vähentämiseksi asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Asetettu tavoite suorakylvetyin pinta-alan määrästä toteutui – talviaikainen kasvipeittävyys on n. 50 % peltopinta-alasta. Peltoja lannoitettiin maltillisesti. Vuonna 2010 ei käytetty teollisia fosforilannoitteita lainkaan.

Pienvesien ylläpitoon liittyen osallistuttiin Suomen ympäristökeskuksen vetämään ”Purojen valuma-aluelähtöinen kunnostus” -hankkeeseen. Helsingistä koekohteiksi määriteltiin Longinoja ja Näsinoja-Tuomarinkylänoja.

Taitorakenteiden ylläpito

Nopeutettua sillan peruskorjausta pilotoitiin Turunväylän ylittävän Professorintien sillan peruskorjausurakassa osana valtakunnallista kehityshanketta. Tavoitteena on vähentää liikenteelle aiheutuvaa häiriötä. Kehityshankkeessa etsitään ja kehitellään nopeampaan toteutukseen soveltuvia materiaaleja sekä työmenetelmiä. Lisäksi selvitetään nopeamman peruskorjaamisen kustannusvaikutuksia.

Professorintien sillan korjausaika lyheni noin 2 kuukaudesta 3 viikkoon. Nopeutus edellytti tavanomaisesta poikkeavien, nopeiden rakennusaineiden käyttöä ja lisäsi yötöiden määrää perinteiseen toteutukseen verrattuna. Kustannusten nousu perinteiseen toteutukseen verrattuna oli noin 45 %, mistä osan selittää työn luonne koekohteena. Kehitysprojektin tuloksia on tarkoitus hyödyntää Vallilan siirtolapuutarhan kohdalla olevan Hämeentien sillan peruskorjauksessa kesällä 2011.

Katu- ja puisto-osaston ylläpidossa olevien portaiden inventointi saatiin valmiiksi ja porraskorjauksen kehitystyö käynnistettiin.

Laajasalossa tapahtui kuolemaan johtanut liikenneonnettomuus, jossa kuorma-auton ylös jäänyt nosturin puomi romahdutti kevyen liikenteen sillan. Onnettomuus käynnisti selvitystyön, jonka loppuraportti valmistuu vuoden 2011 helmikuussa. Raportin perusteella käynnistetään tarvittavat toimenpiteet, joiden avulla pyritään estämään vastaavien onnettomuuksien toistuminen.

Asiakaspalvelu

Asiakaspalautteen käsittelyä edistettiin kehittämällä palauteprosessia yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Runsaslumiset talvet näkyivät puheluiden ja sähköpostien määrissä. Puhelinpalvelun palvelutaso oli huono (43 %) ja joulukuussa erityisen huono (22 %). Palvelutasoon vaikuttaa tarjottujen ja vastattujen puheluiden lisäksi luopuneiden määrä ja vastausaika.

Tarjotuista puheluista (86 000) pystyttiin vastaamaan kolmeen neljästä (65 000). Puheluita oli samaan aikaan jonossa enimmillään useita kymmeniä. Vastatuissa puheluissa keskimääräinen jonotusaika oli joulukuussa runsaat neljä minuuttia ja enimmillään 46 minuuttia.

Sähköpostien kokonaismäärä (25 000) jatkoi kasvuaan, nyt lähes viidenneksellä. Osoitteeseen rakennusvirasto@hel.fi tuli sähköpostiviestejä 4 617 enemmän kuin edellisvuonna. Sähköposteista oli pysäköintiasioita 12 000, missä on pientä laskua edellisvuoteen.

Asiakaskäynnit (22 000) laskivat hieman.

Alueidenkäyttö

Kaupunginvaltuusto päätti lokakuussa ns. kaupallisten maankäyttölupien siirrossa tilakeskuksesta rakennusvirastoon, jossa ne sijoittuvat palvelutoimiston alueidenkäyttöyksikköön. Tilakeskuksesta siirtyvien tehtävien järjestämistä ryhdyttiin valtuuston päätöksen jälkeen valmistelemaan. Esimerkiksi lupaehdot ja maksut tulee yhtenäistää.

Yhteistyö teknisen sektorin toimijoiden kesken jatkui Yhteinen kunnallistekninen työmaa -hankkeen parissa.

Teleoperaattoreiden kanssa otettiin käyttöön sähköinen e-lupa, mikä tarkoittaa sijoitushakemusten tekemistä ja käsittelyä sähköisesti. E-lupamenettely otettiin käyttöön myös Helsingin Energian suunnitelmien käsittelyssä.

Yksityisten rakenteiden sijoituspäätöksiä (lupia) tehtiin 717, missä on viidenneksen lisäys edellisvuoteen. Sijoituspäätöksistä kaksi kolmasosaa koskee telekaapeleita.

Kaivu-, liikennejärjestely- ja tapahtumalupien sekä tonttikorkeusilmoitusten määrä oli edellisvuoden tasolla. Kaivu- ja liikennejärjestelyluvista kiinnitettiin erityistä huomiota jalankulun ja pyöräilyn sujuvuuteen. Tätä koskevat ohjeet päivitettiin.

Kaivu- ja liikennejärjestelylupien valvonnassa järjestetty tehoisku osoitti, että valvontaa tarvitaan.

Kaivajakoulutuksen järjestäminen pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistyönä jatkui, samoin käytäntöjen yhdenmukaistaminen. Liukumäentiellä aloitettiin merkittävä toiminnan kehittämiseen tähtäävä Projekt 2012.

Tapahtumalupia myönnettiin monenlaisille tapahtumille. Senaatintorilla ja Rautatiantorilla järjestetyille maksullisille konserteille myönnettiin luvat ensimmäistä kertaa.

Tilankäytön tehostamista jatkettiin aloittamalla suunnittelu, joka tähtää Liukumäentien henkilöstön muuttoon virastotaloon vuonna 2011.

Pysäköinninvalvonta, maksullinen pysäköinti ja ajoneuvojen siirtotoiminta

Pysäköinninvalvontaa, ajoneuvojen siirtotoimintaa ja asiakaspalvelua palvelevan PASI-tietojärjestelmän käyttöönotto siirtyi vuoteen 2011. Pysäköinnintarkastajille tulevien kämmentietokoneiden hankinta sen sijaan eteni hyvin. Laitteita ja niissä käytettävää sovellusta koskeva hankintasopimus allekirjoitettiin marraskuussa.

Runsaslumisten talvien vuoksi pysäköintivirhemaksukehotukset vähenivät. Niitä annettiin 223 715, mikä on 11 586 (5 %) vähemmän kuin edellisvuonna.

Esimerkiksi joulukuussa kirjoitettujen virhemaksujen määrä oli 40 % pienempi kuin edellisvuonna vastaavaan aikaan. Pysäköintivirhemaksutulot ovat 10,6 milj. euroa.

Pysäköintimaksuja korotettiin vuoden alusta II ja III vyöhykkeillä 25 % ja I vyöhykkeellä 33 %, mutta pysäköintimaksutulot nousivat vain noin 10 % (n. 1 milj. euroa) 10,5 milj. euroon. Joulukuun pysäköintimaksutulot olivat 0,8 milj. euroa, mikä on lähes saman verran kuin edellisvuonna vastaavaan aikaan. Lumiset talvet vähensivät pysäköintimaksutuloja vähintään 1,5 milj. eurolla.

Asukaspysäköintitunnuksen hintaa korotettiin vuoden alussa 36 eurosta 100 euroon. Yrityspysäköintitunnuksen hinta pysyi ennallaan 360 eurossa. Asukaspysäköintitunnuksia oli 26 000 (- 5 %) ja yrityspysäköintitunnuksia 3 200 (+ 25 %). Tulot pysäköintitunnuksista kaksinkertaistuivat 3,2 milj. euroon.

Kevään hiekannostossa kokeiltiin menetelmää, jossa tieto siirretyistä ajoneuvoista välitettiin matkapuhelinsovelluksen avulla suoraan palvelimelle, josta toimistohenkilöstö, asiakaspalvelu ja poliisi saivat niistä tiedon välittömästi.

Palmian kanssa tehtiin sopimus ajoneuvojen siirtokeskuksen ylläpitotehtävien siirtämisestä Palmian hoidettavaksi. Kolme henkilöä siirtyy palvelutoimistosta Palmiaan. Siirtopäällikkö ja toimistosihteerit siirtyvät Kasarmikadulle ja Staralta vuokratuista Tattarisuon tiloista luovutaan.

Vahingonkorvaukset

Lumiset talvet kasvattivat maksettuja vahingonkorvauksia neljänneksellä 0,65 miljoonaan euroon. Hakemuksia käsiteltiin 649, minkä lisäksi muualla siirrettiin 113 hakemusta. Käsiteltyjen hakemusten määrä lisääntyi edellisvuodesta 11,5 %.

Aluesuunnitelmat, selvitykset ja hankeohjelmat

Edellisenä vuonna valmistuneiden kaupunkikalusteohjeen ja Helsingin rakennettujen viheralueiden kasvien käytön linjauksen tiedotustyötä tehtiin laajasti vuonna 2010. Vuoden aikana järjestettiin useita tilaisuuksia omalle ja muille virastoille sekä katu- ja puisto-osaston käyttämille konsulttisuunnittelijoille. Esimerkiksi kasvien käytön linjauksesta, sen taustaselvitystä ja kaupunkikasviopasta esiteltiin yli kymmenessä eritasoisessa ja -kokoisessa tilaisuudessa usealle sadalle kuulijalle.

Vuoden 2010 aikana aluesuunnitelmat laadittiin konsulttityönä. Kaikkien aluesuunnitelmien lähtötilanneanalyysit tuotettiin omana työnä paikkatietoaineistoja hyödyntäen.

Suunnittelutyö oli käynnissä vuoden lopussa keskustan ja Kampin, Maunulan, Puistolän ja Heikinlaakson, Vuosaaren eteläosan, Meilahden ja Tammisalön alueilla. Lauttasaaren, Munkkiniemen, Reijolan, Laajasalon länsiosan, Maunu-

lan, Vuosaaren ja Tammisalonsuunnitelmat käsiteltiin luonnonhoidon työryhmässä, ja palaute huomioitiin muun palautteen ohella aluesuunnitelmissa. Nämä suunnitelmat viedään yleisten töiden lautakuntaan alkuvuodesta 2011.

Tähtitorninvuoren hoito- ja kehittämissuunnitelma laadittiin ja se esitellään yleisten töiden lautakunnalle alkuvuodesta 2011.

Kulosaassa Kluuvinsuon alueen ja Eugen Schaumanin puiston historiallinen selvitys valmistui.

Pääkatujen kunto- ja tarvekartoitusten laadintaa jatkettiin. Kohteina olivat Mechelininkatu–Nordenskiöldinkatu, Pitäjänmäentie, Ratapihantie–Savonkatu–Veturitie, Meripellontie–Vuotie ja Suurmetsäntie–Tapanilankaari–Tapaninkyläntie–Vanha Tuusulantie. Katujen yhteispituus on noin 28 km ja kaualueiden pinta-ala noin 78 ha.

Erillisenä hankkeena selvitettiin erityisesti työmatkapyöräilyyn käytettävät reitit. Niitä on tarkoitus ylläpitää jatkossa ympäri vuoden korkeatasoisina reitteinä, mikäli määrärahatilanne sallii. Apuna selvityksen vaatimassa vuorovaikutuksessa pyöräilijöiden kanssa oli kaupungin perustama, sivusto www.fillarikanava.hel.fi, jota kaupunki ylläpitää yhteistyössä Helsingin pyöräilijöiden kanssa sujuvaa pyöräilyä koskevaa tiedonkulkua ja keskustelua varten.

Lumen vastaanottoaika -selvitys valmistui loppuvuodesta 2010. Lumitalvi 2009 – 2010 korosti selvityksen laadinnan tarpeellisuutta. Selvitys viedään yleisten töiden lautakuntaan alkuvuodesta 2011.

Koko Helsingin kattavan käymäläverkoston kokonaissuunnitelman laadinta tehtiin töitä vuoden 2010 aikana. Uusien käymälöiden sijaintipaikkoja katselmoitiin yhteistyössä kaupunkisuunnittelu- ja rakennusvalvontaviraston sekä kaupunginmuseon kanssa.

Verkko-osallistumisen mahdollisuutta tarjottiin luonnonhoito- ja aluesuunnitelmaprojekteissa sekä hoito- ja kehittämissuunnitelmien laadinnassa. Alueellisiin käyttäjäkyselyihin oli myös mahdollista vastata sähköisesti rakennusviraston Internet-sivuilla. Käyttäjäkyselyjen keskimääräinen vastausprosentti oli 32 %. Pihlajamäen, Pihlajiston ja Savelan käyttäjäkysely tehtiin pilottihankkeena Kerro kartalla -sovelluksessa. Lisäksi jatkettiin Helsingin kaupunginosayhdistykset (HELKA) ry:n kanssa sovittua vuosittaista tiedottamista sen jäsenjärjestöille strategisen aluesuunnittelun hankkeista.

Kaikki hankeohjelmat ja kustannuslaskelmat laadittiin Fore -järjestelmään. Hankeohjelmien sisällön kuvaus ja ohje laadittiin.

Luonnonhoidon suunnitelmat

Kaupunginhallitus hyväksyi Luonnonhoidon linjauksen tavoitteet 8.2.2010 samalla kertaa hyväksyessään ympäristökeskuksessa laaditun Luonnon monimuotoisuusohjelman tavoitteet. Linjausten tavoitteet ovat keskenään yhtenevät.

Luonnonhoidon suunnittelua varten inventoitiin Helsingissä noin 335 hehtaaria viheralueita. Inventoinnit tehtiin Kumpulassa, Toukolassa, Vanhassakaupungissa, Pihlajamäessä, Yliskylässä, Puotilassa, Vartioharjussa, Fallpakassa, Ransinniemessä ja Vuosaaren eteläosassa.

Luonnonhoitosuunnitelmat valmistuivat Käpylään, Vesalaan, Kontulaan, Kurkimäkeen, Kivikkoon, Etelä-Haagaan ja Kivihakaan.

Osana luonnonhoidon linjauksen tavoitteiden hyväksymistä kaupunginhallituksessa asetettiin luonnonhoidon työryhmä. Se järjestäytyi ja aloitti toimintansa rakennusviraston johdolla. Työryhmä osallistuu alue- ja luonnonhoitosuunnitelmien laadintaan, luonnonhoidon toteutuksen seurantaan ja luonnonhoidon työohjeiden laadintaan. Työryhmä kokoontui neljä kertaa ja teki yhden maastoretken.

Yleisten alueiden rekisteriin tehtiin laaja niittyalueiden ja maisemapeltojen päivitys (B-hoitoluokat).

Yhteistyöhankkeita

Seurasaaren valmistui amerikkalais-suomalaisena yhteistyöhankkeena Kalevalakehto -niminen paviljonki.

Katu- ja puisto-osaston asiantuntijoita osallistui laajapohjaisen Seurasaari-työryhmän toimintaan, kuten myös kansainväliseen, valosuunnittelua edistävän Luci -järjestön toimintaan.

Helsingin tultua valituksi vuoden 2012 World Design Capitaliksi, katu- ja puisto-osasto aloitti osaston designhankkeiden kartoituksen.

Vuonna 2010 otettiin Helsingin keskustan opastejärjestelmän suunnitteluhankkeen ensiaskeleet. Hanke etenee niin, että WDC2012 -vuonna opastejärjestelmän toimivuutta voidaan testata käytännössä kaupunkitilassa.

Helsinki kaikille -projekti

Vuonna 2010 Helsinki kaikille -projektin tärkeimpinä tavoitteina oli tehdä selvitys kaupungin esteettömyystyön jatkumisesta vuoden 2011 jälkeen sekä määrittellä esteettömyyden erikois- ja perustason reitit kaupunkitasoisesti. Lisäksi Helsinki kaikille -projekti kehitti yhdessä talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa palvelukarttaan kartoitusmenetelmän, jolla eri toimipisteiden esteettömyystiedot voidaan kerätä kaikissa toimipisteissä samalla tavalla. Kohteiden esteettömyydes-

tä tiedottamista helpotettiin keräämällä ja luomalla uusia esteettömyyssymboleja toimipisteiden käyttöön.

Pyöräilyprojekti

Pyöräilyn aseman vahvistamiseksi kulkumuotona Helsingissä perustettiin hallintokuntien välinen Pyöräilyprojekti, johon katu- ja puisto-osasto osallistuu aktiivisesti. Projekti edistää pyörätieverkon kehittämistä erityisesti olemassa olevassa katuverkossa. Projektin tavoitteena on luoda uutta pyöräilykulttuuria Helsinkiin edistämällä pyöräilyolosuhteita ja aktivoimalla asukkaita sekä työmatka- että vapaa-ajan pyöräilyyn.

Kansainvälinen toiminta

Rakennusvirasto toimii kansainvälisesti monella tavoin. Virasto ottaa vastaan kansainvälisiä vieraita, viraston asiantuntijat käyvät benchmarking matkoilla, kongresseissa, luennoimassa ja tutustumiskäynneillä ulkomailla. Viraston edustajat toimivat myös kansainvälisissä järjestöissä.

Virasto on ottanut ensi askeleita kansainvälisessä vaihdossa. Henkilökunta parantaa valmiuksia kansainväliseen toimintaan osallistumalla kieli- ja viestintäkursseille.

Näkymät vuodelle 2011

Katujen rakentamiseen varattu määräraha (n. 93 milj. euroa) vähenee noin 16 % edellisestä vuodesta. Pääpaino rakentamiskohteissa on satamalta vapautuvissa alueissa Jätkäsaareissa ja Kalasatamassa. Uutena asiakokonaisuutena on metron liityntäpysäköinnin toteutukseen varattu määräraha.

Puistojen rakentamisen määräraha (n.9,2 milj. euroa) vähenee noin 52 % edellisestä vuodesta. Määrärahan leikkaus on niin merkittävä, että muiden kuin Kamppi-Töölönlahti alueen sekä Jätkäsaaren alueen puistojen rakentaminen ja peruskorjaus on varsin vähäistä. Kamppi-Töölönlahti alueella musiikkitalon ympäristöön rakennetaan väliaikainen puisto.

Katu- ja viheralueiden ylläpidon käyttömäärärahat ovat yhteensä 67,4 milj. euroa, eli 0,2 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2010. Katujen talvihoito tulee olemaan edelleen ongelmassa talven jatkuessa poikkeuksellisen runsaslumisena. Erityistoimet lumitilanteen ratkaisemiseksi ovat käynnissä. Kunnossapitolain edellyttämä katujen kunnossapito liikenteen tarpeita tyydyttäen on vaarassa jäädä osin toteutumatta.

Toisaalta vaikeudet synnyttävät uusia ratkaisuja ja niinpä päätöstenteossa joudutaan miettimään tuottavuuden parantamista yhä voimakkaammin ja ennakkoluulottomammin keinoin.

Viheralueiden ylläpitoon osoitetut määrärahat vähenevät 0,3 milj. euroa kun samaan aikaan vastuualueet ja asukkaiden odotukset kasvavat. Viheralueiden perushoidosta huolehditaan, mutta korjaus- ja kunnostustöitä ei voida toteuttaa samassa laajuudessa kuin aiemmin. Puistojen erilaiset käyttäjäryhmät tuovat mukanaan lisää haasteita puhtaanapitoon.

Taitorakenteiden osalta keskitytään rappeutumista hidastavien kunnostustöiden sekä välitöntä korjausta vaativien hätäkorjausten tekemiseen.

Tilakeskuksesta vuoden vaihteessa siirtyneet tehtävät, kuten terassialueiden ja kiinteiden mainoslaitteiden paikkojen vuokraus sekä lupien myöntäminen ns. kaupallisiin tapahtumiin, integroidaan osaksi palvelutoimiston alueidenkäyttöä. Palvelutoimisto huolehtii myös eduskuntavaalien vaalimainostelineiden järjestämisestä.

Helsingin kunnallinen pysäköinninvalvonta täyttää 40 vuotta ja pysäköinninvalvontaa, asiakaspalvelua ja ajoneuvojen siirtotoimintaa palveleva PASI-tietojärjestelmä otetaan käyttöön. Uusi, syksyllä voimaan tuleva pysäköinninvalvontaa koskeva lainsäädäntö tulee muuttamaan pysäköinninvalvontaa.

Sisäisen valvonnan järjestäminen ja arvio merkittävimmistä riskeistä

Katu- ja puisto-osaston riskienhallinta järjestetään Helsingin kaupungin ja rakennusviraston ohjeistuksen mukaisesti. Riskienhallinta on osa johtamista ja toiminnan ohjaamista, ja se pitää sisällyttää toimintaan ja prosesseihin.

Talouteen liittyviä riskejä hallittiin järjestelmällisellä määrärahan käytön seurannalla. Poikkeuksellisesta talvesta johtunut käyttötalouden määrärahaylitys tuotiin esille jo ensimmäisessä talousarvioennusteessa.

Hankintariskejä on vähennetty toimintajärjestelmän prosesseja kehittämällä ja panostamalla asiakirjojen valmisteluun hankintaprosessin aikana. Lisäksi hankintalakimiehet tarkastavat sopimusasiakirjojen oikeellisuuden ja ovat tarvittaessa mukana hankintapäätösten ja sopimusten valmistelussa.

Katu- ja puisto-osasto toteutti riskien hallintaa myös mm. valvomalla yleisten alueiden käyttöä ja pysäköintiä, teettämällä rakenteiden ja kasvillisuuden kunto-kartoituksia sekä siltarekisterin kuntotietoseurannalla.

Yleisten alueiden rakenteiden kunto heikkenee korjausvelan määrän kasvaessa. Kunnossapitoon käytettävissä oleva rahamäärä ei riitä olemassa olevien rakenteiden kunnan ylläpitoon. Riski odottamattomista ja ennakoimattomista vahingoista kasvaa. Lisäksi ilmastonmuutos lisää poikkeaviin sääolosuhteisiin (tulva, lumi, myrsky, kuivuus) liittyviä riskejä.

Vuonna 2011 toimintajärjestelmän prosessien auditoinnissa tullaan painottamaan riskien hallinnan näkökulmaa.

Katu- ja puisto-osasto osallistui sekä sisäisen että ulkoisen valvonnan tarkastuksiin, jotka vuonna 2010 kohdistuivat mm. hankintoihin, menojen jaksotukseen, ajopäiväkirjojen tarkastamiseen, irtaimen omaisuuden hallintaan ja laskutukseen.

7.2 HKR-Rakennuttaja

HKR-Rakennuttaja rakennuttaa Helsingin julkisia rakennuksia, tiloja ja infrahankkeita kaupungin hallintokuntien ja muiden asiakkaiden tilausten perusteella.

HKR-Rakennuttaja	Tulosbudjetti	Toteuma	Poikk(abs) (tot/tul bud)	Poikk.
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	(%)
Myyntituotot	3 642-	3 552-	-90	-2,0
Tuet ja avustukset	0	118-	118	
Muut toimintatuotot	30-	37-	7	23,0
Valmistus omaan käyttöön	7 403-	7 205-	-198	-2,7
Talousarviotulot	11 075-	10 913-	-162	-1,5
Palkat ja palkkiot	5 640	5 252	-388	-6,9
Henkilösivukulut	1 988	1 814	-174	-8,8
Palvelujen ostot	2 064	1 470	-594	-28,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	373	180	-193	-51,7
Vuokrat	990	917	-73	-7,4
Muut toimintakulut	20	24	4	20,0
Talousarviomenot	11 075	9 657	-1 418	-12,8
Toimintakate		1 256	1 256	
Summa		1 256	1 256	

Kaksi pääasiakasta

Suurin asiakas oli tilakeskus, jolle toteutettiin hankkeita saman verran kuin edellisenä vuonna. Katujen, puistojen ja ylläpitourakoiden määrä sen sijaan väheni hieman. Liikevaihdon kasvu muodostui pääosin kaupungin osakeyhtiöille ja muille virastoille tehtyjen töiden lisääntymisestä.

Rakennuttamisen kokonaisvolyymi oli 192,4 milj. euroa, mikä on noin 3 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Tilakeskuksen osuus kokonaisuudesta oli noin 46 % ja rakennusviraston infra -hankkeiden noin 28 %. Muiden virastojen ja kaupungin osakeyhtiöiden osuus nousi 26 %:iin.

Vuoden 2010 taloudellinen tulos poikkesi merkittävästi budjetista. Suurin yksittäinen tekijä on, että menojen kasvua onnistuttiin rajoittamaan erityisesti osto-

palveluiden ja henkilöstökulujen osalta. Osaltaan tulokseen vaikuttivat myös useille eri tilaajille toteutettujen pitkäkestoisten ja poikkeuksellisen suurten hankkeiden tulouttamisen osuminen samalle tilikaudelle.

Rakennuttajan sisäisen laatujärjestelmän kehittämistä jatkettiin ja työtä laajennettiin aloittamalla suurimpien asiakkaiden kanssa yhteistoiminnan laatujärjestelmien ajanmukaistaminen, tavoitteena toimintaprosessien yksinkertaistaminen.

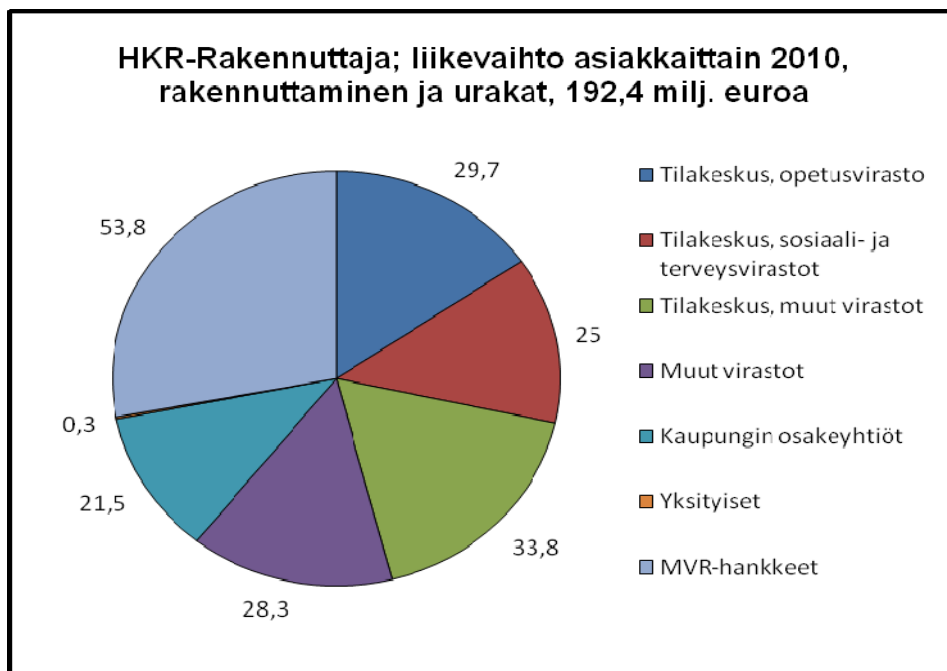
Keskeistä muuta toimintaa

Edellisenä vuonna laadittua kaupungin ja valtion välistä energiatehokkuussopimusta koskevaa toimintasuunnitelmaa on ryhdytty toteuttamaan. Toimenpideohjelma Governant of Mayorsin osalta on valmistunut. Matalaenergiarakentamisen suunnittelualakohtaiset rakennuttamisohjeet ovat myös valmistuneet.

Vuonna 2010 HKR-Rakennuttaja osallistui Kalasataman keskuksen ja Keski-Pasilan aloituskorttelin kilpailutuksiin.

Näkymät vuodelle 2011

HKR-Rakennuttajan toiminta jatkuu pääsääntöisesti kuten aikaisemminkin. Taloudellisen tilanteen vuoksi rakennuttamisen volyymissa ja hankkeiden koossa on odotettavissa laskua kautta linjan, mihin on varauduttu osin jo vuoden 2010 loppupuolella mm. jättämällä toistaiseksi osa vapautuneista vakansseista täyttämättä. Tähän tarjoutui hyvä mahdollisuus, sillä eläkkeelle siirtyi poikkeuksellisen paljon henkilöitä. Tämä yhdessä ulkopuolisten konsulttipalveluiden käytön rajoittamisen kanssa on mahdollistanut resurssien joustavan sopeuttamisen tulevaan kysyntätilanteeseen.

7.3 Arkkitehtuoriosasto

Arkkitehtuoriosasto tuottaa ensisijaisesti kaupungin tarpeisiin toimitila- ja muuhun rakentamiseen liittyviä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluja hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunginarkkitehti toimii viraston asiantuntijana kaupunkikuvaneuvottelukunnassa, kaupunkimiljöön laatukysymyksissä sekä kaavoitukseen liittyvissä viranomaistehtävissä.

Vuonna 2010 osastolla koottiin ja valmisteltiin 38 asemakaavalausuntoa sekä 9 rakennusviraston lausuntoa. Kaupunginarkkitehti toimii kaavalausuntojen valmistelijana ja kaava-asioiden esittelijänä yleisten töiden lautakunnassa.

Arkkitehtuoriosasto	Tulosbudjetti	Toteuma	Poikk (abs) (tot/tul budj)	Poikk.
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	(%)
Myyntituotot	260-	293-	-33	13
Muut toimintatuotot		5-	-5	
Valmistus omaan käyttöön	1 620-	1 765-	-145	9
Talousarviotulot	1 880-	2 063-	-183	10
Palkat ja palkkiot	2 095	1 873	-222	-11
Muut henkilöstömenot	698	640	-58	-8
Palvelujen ostot	150	126	-24	-16
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	44	54	10	22
Vuokrat	14	7	-7	-50
Muut toimintakulut	5	1	-4	-71
Talousarviomenot	3 006	2 700	-306	-10
Toimintakate	1 126	637	489	43
Poistot ja arvonalentumiset	50	65	-15	-30
Summa	1 176	702	474	40

Vuoden 2010 tilikauden tulos on noin 474 000 euroa ennustettua parempi. Tulot kasvoivat 10 % budjetissa arvioidusta ja menoissa säästettiin 306 000 euroa. HKR- Rakennuttajan osuus osaston suunnittelutilauksista oli 46 %. Kiinteistöviraston tilakeskuksen osuus osaston 2010 tilauksista oli 36 %. Osaston kaikki toimistot saavuttivat asetetut tulostavoitteet.

Vuonna 2010 osastolle rekrytoitiin 6 henkilöä, eläkkeelle jäi 2 henkilöä.

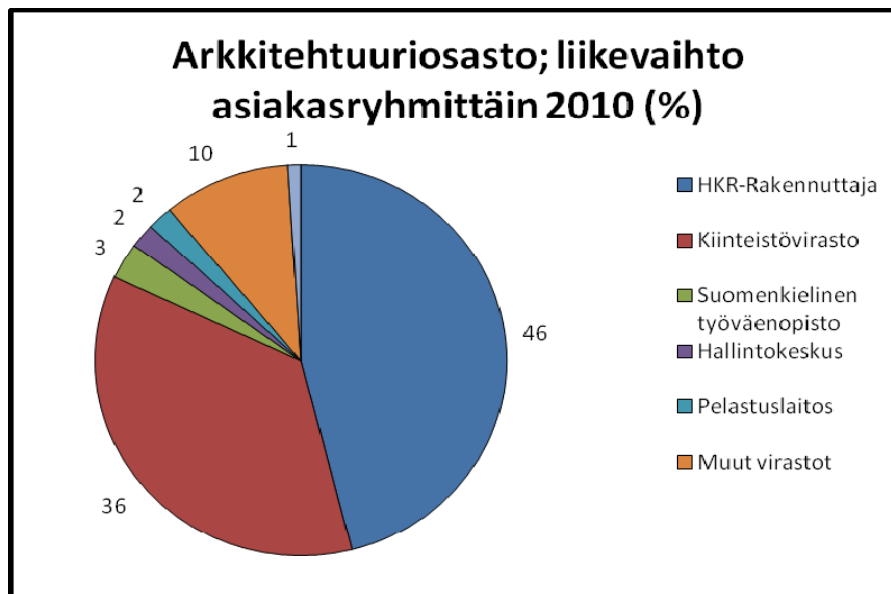
Osaston tilivuoden aikana suorittamat hankinnat kohdistuivat lähinnä ATK-työvälineistön kehittämiseen ja työpisteiden ergonomian parantamiseen. Autodesk lisenssien, ylläpitosopimuksen ja koulutuspäivien hankinta kaudelle 1.1.2011 - 31.12.2013 kilpailutettiin ja päätettiin 7.12.2010.

Näkymät vuodelle 2011

Osaston uusi projektinhallintajärjestelmä otetaan kokonaisuudessaan käyttöön vuoden 2011 aikana.

Osaston asiantuntija- ja suunnittelupalvelut ovat kysytyjä. Kaikkia tarjottuja toimeksiantoja ei ole voitu ottaa vastaan. Osastolla on vakiintunut asiakaskunta, ja suunnittelukapasiteetti on tuotealueittain täysimääräisesti käytössä. Tilanne jatkuu samanaikaisena vuonna 2011.

Osasto on vuoden 2010 panostanut henkilöstön työssä viihtymiseen ja jaksamiseen aktiivisella tyhy-toiminnalla. Tilaisuuksia oli kolme erilaista, joissa osanotto oli hyvä. Vuonna 2011 jatketaan samoilla linjoilla.

7.4 Hallinto-osasto

Hallinto-osasto vastaa yleisten töiden lautakunnan ja viraston keskitetyistä hallintopalveluista mm. viestinnän, henkilöstö-, talous-, tila- ja tietohallintopalveluiden osalta.

Asianhallinta

Uusi kaupungin asianhallinnan järjestelmä AHJO otetaan käyttöön alkuvuodesta 2011. Samalla kirjaamotoiminnat keskitetään hallintokeskukseen ja viraston oman kirjaamon toiminta lopetetaan. Rakennusvirastossa on valmistauduttu uudistukseen ja sen viraston asianhallinnan prosesseihin mukanaan tuomiin muutoksiin. Tässä yhteydessä on laadittu mm. tiedonohjaussuunnitelma, joka ohjaa sähköisten asiakirjojen rekisteröintiä, laatimista, käsittelyä sekä säilyttämistä, arkistointia ja hävittämistä. Virastoon tulevien tarjousten vastaanotto organisoitiin uudella tavalla kirjaamotoimintojen keskittämisen vuoksi.

Toimitilat

Tilapalveluissa toimintoja kehitettiin voimakkaasti. Viraston toimintojen ja henkilökunnan keskittämisen jatkaminen Kasarmikadun virastotaloon edellyttää tilankäytön tehostamista. Kaluste- ja huonetilahallinnan uusista toimintatavoista valmistui selvitys ja uusi toimintatapaohje, joka otetaan käyttöön vuoden 2011 alusta. Samoin viraston ja osastojen yhteisessä käytössä olevien autojen sekä kiinteistöllä sijaitsevien pysäköintipaikkojen hallinnasta ja niiden käytön tehostamisesta valmistui selvitys ja uusi toimintatapaohje. Se otetaan käyttöön, kun toimintaa varten valmisteltava sovellus on valmistunut. Kopiointipalveluiden tuottamisvaihtoehtoja selvitettiin ja siirryttiin palvelun ostamiseen kaupungin sopimustoimittajalta. Virastotalossa uusittiin yhteiskäyttöiset monitoimitulostimet ja siirryttiin käyttämään ns. turvatulostusta.

Hankinnat

Hankintoihin ja sopimusten laadintaan liittyvä konsultointi oli edelleenkin suurin kokonaisuus osaston lakimiesten tehtävistä. Tähän vaikutti osaltaan kesäkuun alussa voimaan tullut hankintalain muutos, minkä johdosta uudistettiin hankintoja koskevat muutoksenhakuohjeet. Lisäksi markkinaoikeusasioiden hoito siirtyi hallintokeskuksen oikeuspalveluista viraston itsensä hoidettavaksi. Viraston valmistelijoille järjestettiin koulutustilaisuus, jonka aiheena oli mm. harmaan talouden torjunta. Osastolla hoidettiin muiden viraston osastojen toimeksiannosta kahdenkymmenen hankinnan kilpailutusprosessi suurimman hankinnan arvon ollessa noin 1,5 milj. euroa.

Tietohallintopalvelut

Viraston IT-toimintaan kohdistuvien tulevaisuuden vaatimusten ja tarvittavien kehittämispainopisteiden selvittämiseksi sekä toimeenpanon suuntaviivojen määrittämiseksi käynnistettiin projekti. Kaupunkitasoisen sähköisen työpöydän (HELMI) ja työaseman ohjelmiston uuteen kaupunkivakioon perustuvan HKR:n vakion käyttöönottoprojektit läpiviettiin. Kaupungin uuden taloushallintojärjestelmän käyttöönottoprojektiin (LASKE -projekti) osallistuttiin selvittämällä mm. vaihtoehtoja viraston talous- ja toiminnanohjausjärjestelmän (SAP) liittymisestä uuteen järjestelmään. Viraston SAP -järjestelmän toiminnallisuutta kehitettiin.

Ympäristöasiat

Rakennusviraston merkittävimmät ympäristönäkökohdat kartoitettiin yhteistyössä osastojen asiantuntijoiden kanssa. Selvittämällä merkittävimmät ympäristönäkökohdat voidaan resursseja kohdistaa vaikuttavuudeltaan tärkeimpiin asioihin.

Vuonna 2010 selvitettiin rakennusviraston toiminnan hiilidioksidipäästöjä sekä tapoja sopeutua ilmastonmuutokseen yleisten alueiden rakentamisessa ja hoidossa. Hankkeessa on kehitetty työkalu kaupunki-infran CO₂ -päästöjen laskentaan, tunnistettu työvaiheita, joissa syntyy CO₂ -päästöjä ja selvitetty miten päästöjä voidaan vähentää. Selvityksessä on arvioitu myös kaupungin puuston hiilinielua eli sitä miten kasvillisuus sitoo hiilidioksidia.

Helsingin ekologisesti kestävästä infrarakentamisesta ohjelmaa (EkoRak B-osa) on valmisteltu yhdessä rakennusviraston osastojen ja kaupungin eri virastojen kanssa. Ohjelmassa määritellään tulevien vuosien tavoitteet ja toimenpiteet ympäristönäkökohdat huomioivalle infrastruktuurin suunnittelulle, rakentamiselle ja ylläpidolle.

Rakennusvirastolle laadittiin ensimmäinen energiansäästösuunnitelma, joka sisältää toimitilojen lisäksi ulkovalaistuksen ja muun yleisillä alueilla olevan tekniikan. Vuodesta 2011 lähtien suunnitelma tullaan laatimaan vuosittain. Suunnitelmassa konkretisoidaan viraston säästötavoitteet ja tavat, joilla tavoitteet tullaan saavuttamaan.

Viestintä

Vuonna 2010 mediatiedottaminen jatkui vilkkaana: Vuoden aikana lähti 237 mediatiedotetta, ja rakennusvirastoa koskevia lehtikirjoituksia kertyi viestinnän lehdistöseurantaan 1282 kpl. Mediassa oli näyttävästi esillä talvikunnossapitotyöt, sillä talvi oli poikkeuksellisen runsasluminen. Rakennusvirasto on edustettuna keskeisissä kaupungin viestintää kehittävässä ja koordinoivissa työryhmissä. Tällaisia hankkeita ovat mm. uusien alueiden rakentaminen kuten Jätkäsääri- ja Töölönlahti-projektit sekä kaupungin www-projekti, kaupungin mediapankki-projekti, verkkovideoiden hyödyntäminen ja Nuori Suomi Your move -hanke. Rakennusvirastossa otettiin käyttöön marraskuun alusta uusi intra, HKR-Helmi.

Hallinto-osasto	Tulosbudjetti 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	241-	282-	41	17,0
Vuokratuotot	1005-	916-	-89	-8,9
Muut toimintatuotot	55-	70-	15	-27,3
Talousarviotulot	1301-	1268-	-33	2,5

Palkat ja palkkiot	3 001	2 550	-451	-15,0
Henkilösivukulut	1 006	860	-146	-14,5
Palvelujen ostot	3 906	3 441	-465	-11,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	472	550	78	16,5
Avustukset	35	13	-22	-62,9
Vuokrat	2163	2 165	2	0,1
Muut toimintakulut	28	58	30	107,1
Talousarviomenot	10 611	9 637	-973	-9,2
Toimintakate	9 310	8 369	940	10,1
Poistot ja arvonalentumiset	180	186	-6	3,3
Summa	9 490	8 556	934	9,8

8 Investoinnit

8.1 Kadut, liikenneväylät ja radat

Katurakentamisen määrärahat vuonna 2010 olivat 128,3 milj. euroa ja niiden toteutunut käyttö oli 88,6 milj. euroa. Määrärahoja jäi käyttämättä meluntorjunnassa (Itäväylän meluste Herttoniemessä), kaupungin ja liikenneviraston yhteishankkeissa (Kehä I, Lahdenväylä) ja Kruunuvuorenrannan alueprojektissa (joukkoliikennesilta, Itäväylä-Linnanrakentajantien liittymä).

Katujen uudisrakentaminen kohdistui pääosin projektialueille. Rakentaminen oli erityisen vilkasta Salmisaassa, Hermanninrannassa, Arabianrannassa ja Viikki-Latokartanossa sekä Jätkäsaaren ja Kalasataman alueella. Pienempiä kohteita olivat Alppikylä, Ormuspelto, Suutarilan alueet ja Myllypuron puukaupunkikylän alue. Rantarakentamisen pääkohteet olivat Salmisaarenranta ja Laajasalon tulvarakenteet.

Katujen ja siltojen peruskorjaukset toteutettiin suunnitellun laajuisina. Katujen peruskorjauskohteina olivat Keskuskatu, Yrjönkatu välillä Kalevankatu–Eerikinkatu ja Iso Puistotie. Siltojen peruskorjauskohteina olivat Itä-Pasilan kevyen liikenteen sillat, Kulosaaren silta ja Marjaniementien silta Itäkeskuksessa. Heinäkuinen Kulosaaren sillan palo keskeytti sillan korjausurakan. Palovaurioiden korjaaminen ja korjausurakan loppuunsaattaminen kestää kesään 2011 saakka. Päälysteiden uusiminen toteutui täysimääräisesti päällystysohjelman mukaisesti.

Katujen ja siltojen peruskorjausmäärärahat olivat vuonna 2010 edelleen investointitarpeeseen nähden liian alaiset ja ne kohdistuivat pariin yksittäisprojektiin. Peruskorjauksen määrärahaa tulee voida nostaa lähivuosina, jotta katujen ja siltojen sekä muiden erikoisrakenteiden peruskorjaukset saadaan tehtyä oikea-aikaisesti.

Suurimmat yksittäiset liikennejärjestelyhankkeet olivat Tapanilankaaren–Suurmetsäntien liikennejärjestelyt, Kirkonkyläntie välillä Tapaninvainiontie–

Tapaninkyläntie (Jokeri II) sekä kiertoliittymä Myllypurontielle Orpaanportaan liittymässä. Hidaste- ja muut pienet liikennejärjestelyt toteutuivat suunnitellusti.

Jalankulun ja pyöräilyn järjestelyistä huomattavimmat olivat Arkadiankadun pyörätie välillä Runeberginkatu–Mechelininkatu, Savelan pääraitti ja Latokartanontien alikulkusilta, Longinojan raitit, Siilitien pohjoisosan pyörätie, Myllypurontien pyörätie Orpaanporras–Kolsintie, Karhusaarentien pyörätie Östersundomissa. Lisäksi kunnostettiin pääraittiverkostoa kaupungin eri osissa.

Liikenneviraston yhteishankkeista valmistuivat Lahdenväylällä Alppikylän meluste ja Turunväylän meluste Munkkivuoren kohdalla. Myös Kivikon eritasoliittymän suunnitteluhankinta Kehä I:llä käynnistettiin. Sen sijaan Hämeenlinnanväylän parantaminen välillä Kannelmäki–Kaivoksela ei käynnistynyt liikenneviraston riittämättömän rahoituksen vuoksi.

Kamppi–Töölönlahti-alueen katurakentamisen pääkohteet olivat Mechelininkadun ja Leppäsuon alueella sekä Malminrinteellä. Töölönlahden alueella pääpaino oli radan varren tonttien viereisten katujen suunnittelussa. Ratakuiluun sijoittuvan kävelijöille ja pyöräilijöille tarkoitetun väylän, Baanan, rakentaminen käynnistyi.

Muut kadunpidon investoinnit käytettiin täysimääräisesti ja suurin menoerä oli Vantaan Pitkäsuon ylijäämämaiden vastaanottoaikan toteutuksen ja viimeistelyn kustannukset. Lumen vastaanottoaikojen ja hiekkasiilojen osalta kehittämistä ja kunnostusta jatkettiin. Yleisten käymälöiden vaatimaa kunnallistekniikkaa rakennettiin suunnitellun mukaisesti.

Jätkäsaaren projektialueen rakentaminen etenee hyvin vaikkakin alkuperäisestä aikataulusta jäljessä. Crusellin silta ja Länsilinkki (Mechelininkadun alikulkutunneli) valmistuivat viimeistelytöitä lukuun ottamatta.

Kalasadaman projektialueen esirakentaminen ja kunnallistekniikan rakentaminen etenivät suunnitellulla tavalla. Katurakentaminen käynnistyi mm. Sörnäistenlaiturin ensimmäisen vaiheen, Vanhan Talvitien jatkamisella ja Hermannin rantatien muutosten rakentamisella.

Kruunuvuorenrannan projektialue on vielä kaavoitus- ja suunnitteluvaiheessa. Alueen osayleiskaavan ja asemakaavaehdotusten hallinnollinen käsittely on valituskierrosten vuoksi kesken. Alueen toteutukseen liittyvä Itäväylä–Linnanrakentajantien liittymän toteuttamiseen varattu talousarviomääräraha samoin kuin joukkoliikennesillan määräraha ovat olleet etupainotteisia.

8.2 Puistorakentaminen

Puisto- ja viheraluerakentamisen määrärahat vuonna 2010 olivat 20,5 milj. euroa ja käyttö oli 18,5 milj. euroa. Määrärahoja jäi käyttämättä vain Eiranrannan puistojen osalta. Puistojen merkittävimmät uudisrakennuskohteet olivat Linnanpuisto, Toukolan rantapuisto, Tulvaniitty, Viikinojanpuisto, Strömsinlahdenpuisto ja Rastilan kuusiaita. Huomattavimmat peruskorjaushankkeet olivat Lastenlehto, Meripuisto, Kauppalan-

puisto, Katri Valan puisto, Kustaa Adolfin puisto, Filpuksenpuisto, Svinhuvudinpuisto, Kiiltomadonpuisto, Tullisaarenpuisto ja Keulapuisto.

Puistorakentamisen määrärahoilla toteutettiin myös Krapunpolun leikkipaikka Östersundomissa. Lisäksi tehtiin pieniä puistojen saneeraus-, täydennysistutus- ja järjestelyitä. Marjaniemen siirtolapuutarha-alueella toteutettiin 15 uutta palstaa. Myös muilla siirtolapuutarha-alueilla tehtiin pieniä parannustöitä eri puolilla kaupunkia.

Kokonaisuutena puistojen uudisrakentamisen ja peruskorjausten määräraha on ollut alimitoitettu ja puistorakentamista joudutaan lykkäämään sekä uudisrakentamisen että puistojen peruskorjauksen osalta. Tilanne on epätydyttävä erityisesti uusien asukkaiden kannalta ja näiden investointien määrää tulee lisätä nykytasosta.

Kamppi–Töölönlahti -alueella valmistui musiikkitalon viereinen väliaikainen puisto-suunnitelma. Eiranrannan alueella valmistui Pyhän Birgitan puisto, Jätkäsaassa valmistui Hyväntoivonpuiston suunnitelma.

8.3 Muut investoinnit

Esirakentaminen ja lähiörahastohankkeet

Katu- ja puistorakentamisen lisäksi katu- ja puisto-osasto vastasi esirakentamis- ja lähiörahastohankkeiden suunnittelusta ja rakentamisesta kaupunginhallituksen kyseisiin hankkeisiin osoittamien määrärahojen mukaisesti. Esirakentamisen kokonaisvolyymi vuonna 2010 oli 18,3 milj. euroa ja lähiörahastohankkeiden 1,2 milj. euroa. Esirakentamis- ja lähiörahastohankkeet on toteutettu niiden projektiokohtaisesti määräytyneiden aikataulujen mukaisesti.

Esirakentamisen painopiste oli edelleen Kalasataman ja Jätkäsaaren projekti-alueilla. Lisäksi jatkui Arabianrannan, Ormusmäen ja Kivikon teollisuusalueen esirakentaminen voimakkaasti. Uusia pienempiä kohteita olivat Kotinummentien pohjoisalueen ja Torpparinmäen itäosan esirakentaminen sekä Iso-Huopalahden kaatopaikan kunnostus.

Lähiörahastohankkeista valmistuivat Kannelmäen katujen kunnostus, Siltamäen jalankulkuväylien kunnostus ja Pihlajamäen ostoskeskuksen ympäristö. Edelleen jatkuvina kohteina ovat Malminkartanon asemanseudun katujen kunnostus sekä koira-aitausten ja leikkipaikkojen kunnostus.

Valtionosuudet ja avustukset

Valtionosuudet ja avustukset olivat 0,3 milj. euroa (ARA-rahoitus)

Irtaimen omaisuuden hankinta

Irtaimen omaisuuden hankintaan oli määrärahoja käytettävissä 2,1 milj. euroa ja käyttö 0,9 milj. euroa. Määrärahoilla kehitettiin pysäköinninvalvonnan PASI -tietojärjestelmää, päivitettiin katu- ja puisto-osaston muita tietojärjestelmiä, han-

---

kittiin pysäköinninvalvonnan laitteistoja sekä nopeusnäyttöjä ja turvakameroita. Vanhentuneita työasemia sekä Microsoft EA-sopimus uusittiin. PASI -tietojärjestelmän käyttöönotto siirtyi vuoteen 2011, joten osa määrärahoista jäi käyttämättä.

LIITTEET

Rakennushankeluettelo

Merkittävimmät katu- ja viherrakennuskohteet vuonna 2010

Kadunsuunnittelu

Kansalaistori
Töölönlahden alueen kadut
Ruoholahdenkatu
Malminrinne
Munkkinemen puistotie
Baanan suunnittelu
Kaupungintalokorttelit
Auroransilta
Keski-Pasilan kadut
Maunulan keskustan kadut
Sörnäistenniemen kadut
Kyläsaaren pohjoisosan kadut
Kotinummentien pohj. asuinalueen kadut Tapaninkyläntien melueste
Kirkonkyläntie v. Tapaninvainiontie - Tapaninkyläntie (bussijokeri)
Henrik Forsiuksentie
Sateenkaarentien alueen kadut
Aurinkomäen alueen kadut
Sahaajankadun v. Muuntajankatu- Abraham Wetterin tie pyörätiejärjestelyt
Lallukantien alueen kadut
Linnanpellon alueen kadut
Mielikintien alueen kadut
Itäväylä/linnanrakentajantie

Katujen uudisrakentaminen

Crusellinsilta ja ympäröivät kadut
Mechelininkadun länsipää
Leppäsuon alueen kadut
Malminrinne ja kiertoliittymät
Salmisaarenkadut ja pyörätie
Saukonpaaden alueen kadut ja rantarakenteet
Jätkäsaaren alueen kadut
Etelä-Hermannin kadut
Arabianrannan kadut
Ruotutorpantie ja -kuja
Ormuspellon alueen kadut
Suutarilan teollisuusalueen kadut
Alppikylän kadut
Vallilan konepaja-alueen kadut
Sörnäistenniemen alueen kadut
Hermannin rantatie / Vanhan Talvitien jatke
Kyläsaaren pohjoisosan kadut

Sarvaston alueen tulvasuojaus
Myllypuron puukaupunkikylän kadut
Jauhokuja ja metron ylittävä silta
Marjaniemen alueen tulvasuojaus
Kivikon teollisuusalueen kadut
Ruusuniemenaukio ja rantarakenteet

Liikennejärjestelyt ja kevyen liikenteen väylät

Arkadiankadun kevyen liikenteen järjestelyt
Savelan pääraitti
Longinojan raitit
Huopalahdentien kaistajärjestelyt
Siltavoudintie - Yhdyskunnantien liikennejärjestelyt
Tapanilankaaren - Suurmetsäntien liikennejärjestelyt
Kirkonkyläntie v. Tapaninvainiontie-Tapaninkyläntie (bussijokeri)
Myllypurontien kiertoliittymä Orpaanportaan liittymässä
Myllypurontien kevyen liikenteen järjestelyt
Siilitien kevyen liikenteen järjestelyt
Myllypurontien kevyen liikenteen järjestelyt
Karhusaarentien kevyen liikenteen järjestelyt

Katujen peruskorjaukset

Keskuskatu
Yrjönkatu v. Kalevankatu-Eerikinkatu
Iso Puistotie

Yhteishankkeet liikenneviraston kanssa

Tuusulanväylä/Maunulan melueste
Lahdenväylä/Alppikylän melueste
Turunväylän melueste
Itäväylä-kehä I liittymäparannukset

Arkkitehtuuriosaston merkittävimmät katu- ja viherrakennuskohteet vuonna 2010

Uudisrakennusten arkkitehti-suunnittelu

Lasten päiväkoti Meritähti
Korkeasaari, Visenttitarha
Korkeasaari, Amphibia

Peruskorjaus- ja muutostöiden arkkitehtisuunnittelu

Vartiokylän yläaste
Korkeasaari, intendentin huvila
Korkeasaari, Palosaaren karanteenira-kennus
Koy Väinölänkatu 5: Käpylän kirjasto ja lasten päiväkoti Alku
Neulapadon koulu ja lasten päiväkoti Neulanen
Kaupungin talvipuutarha
Lasten päiväkoti Floora
Lasten päiväkoti Saana
Lasten päiväkoti Viikinki
Naulakallion hoito- ja kasvatuskodit, osastot 2 ja 3
Tervalammen kuntoutuskeskus, rakennus 14, hankesuunnittelu
Meilahden ala-aste, hankesuunnittelu

Sisustussuunnittelu

Viikin ympäristötalo
Tapanilan kirjasto
Kaupungintalon kirjaamo
Kalasataman infotila
Rikhardinkadun kirjaston palveluautomaatit

Ammattikeittiöiden peruskorjaus- ja muutossuunnittelu:

Toteutussuunnittelu:

Suomenkielinen työväenopisto, keittiö
Malmin sairaala, keittiöt
Lpk Saana, keittiö
Kinaporin palvelutalo, keittiö
Uudisrakennuskohteiden, keittiösuunnittelu
Hietarannan kahvila
Kivikon keskuskeittiö, esisuunnitelma
Lehtisaaren päiväkoti ja koulu, keittiö

Ruokapalveluryhmä, selvitystyö

Rakennesuunnittelukohteita

Uudisrakennusten rakennesuunnittelu

Korkeasaari, visenttitarha
LPK Koralli

Peruskorjaus- ja muutostöiden rakenne-suunnittelu

Kiseleff ja Sunni, peruskorjaus
Torkkelinmäen kalliosuoja, peruskorjaus
Auroran sairaala, piha-alueen perusparannus

Rakenteiden purkusuunnittelu

Vuosaaren satama, rakennus 5
Herttoniemen poliisiasema
Kristillinen koulu

Mittaus- ja mallinnuskohteet

Meilahden ala-aste, laserkeilaus
Myllypuron ala-aste, laserkeilaus
Haagan pelastusasema, laserkeilaus
Kaisaniemen ala-aste, rakennemallinnus
Munksnäs högstadieskolan, rakennemallinnus
Åshöjdens grundskolan rakennemallinnus

HKR-Rakennuttaja, valmistuneet kohteet vuonna 2010

Uudisrakentaminen

Keskustan maanalainen huoltoväylä
Crusellin silta ja siihen liittyvät hankkeet
Ormuspellon kaava-alueen infrastruktuuri
Länsilinkki
Oulunkylän perhetukikeskus
Kalasataman esirakentaminen osa 1
Pyhän Birgitan puisto
Notaarintien esirakentaminen
Suvilahden alueen teknisen verkon uusinta
Kivikonlaita 2010 esirakentaminen
Malmin sairaala, tekninen keskus
Myllypuron puukaupunkikylän vesihuolto
Saukkopaaden pudotustiivistystyö
Ilmalan asema, etelän puolen portaat ja hissi-
torni
Salmisaarenranta
Sörnäisten kalasataman kaava-alueet, osa 2
Yrjönkatu – Kalevankatu – Eerikinkatu, katu-
työt
Marjaniemen tulvasuojelu
Myllylääninpolun alikulkukäytävä
Toukonranta 5:n rakentaminen
Finlandia-talon liittäminen kaukojäähdytykseen

Korjausrakentaminen

Suomenkielinen työväenopisto
Jätkäsaaren pelastusaseman muutostyöt
Laajasalon ala-asteen peruskorjaus
Hietaniemenranta 9 peruskorjaus
Jakomäen uimahallin peruskorjaus
Myllypuron sairaalan IV-konehuoneen perus-
korjaus
Kanneltalon korjaus- ja muutostyöt

Jakomäen yläasteen julkisivukorjaus
Lasten päiväkoti Puotinharju
Lastenlehdon puisto
Finlandia-talon sähköverkon peruskorjaus
2009 – 2010
Finlandia-talon peruskorjaustyöt 2010
Finlandia-talo, tilamuutokset 2010
Tennispalatsin 2.- ja 3.kerroksen ikku-
noiden remontti
Siltamäen pääraitiston rakentaminen
Korkeasaari, huvilan peruskorjaus
Sturenkadun työterveysasema, talotek-
niset työt
Ala-Malmin sillat
KAVI osa 1, sisäilmaolosuhdeparannus
Tapanilankaaren ja Suurmetsätien lii-
kennejärjestelyt
Meilahden ala-asteen keittiön ja ruoka-
salin peruskorjaus
Kallion kentän pukusuojarakennuksen
peruskorjaus
Minervaskolan, käsityöluokka
Malmin sairaala, rakennus 4
Liikuntamyly, pihatyöt
Lasten päiväkoti Satama, pihan perus-
korjaus
Lasten päiväkoti Siilitie, peruskorjaus
Lauttasaaren AA, teknisen tilan korjaus
Klaukkalanpuiston ryhmäpuutarhan pe-
ruskorjaus
Malmin pysäköintitalo P 1, korjaustyö
Heltech Vallila B-talon asbestin purkutyöt
Heltech Vallila, rakennuksen F vesikatto-
työt
Lasten päiväkoti Tuorinniemi, julkisivu-
korjaus
Myllypuron vesijohtotunnelin jatko

Suoritteet ja tunnusluvut

Katualueiden ylläpito		2007	2008	2009	2010
Katujen ylläpito	M€	39	42	47	54
Ylläpitokustannukset	€/m ²	2	2	2	3
Ylläpidettävä katuala	ha	2 035	2 040	2 050	1 974
Kokonaisvastuuhoitoala, ha	ha	1 050	1 310	1 443	1 509
Ylläpidettävät sillat	m ²	300 000	308 028	302 800	310 000
Uudelleenpäällystetty katuala	ha	48	46	60	43
Ajoneuvojen lähisiirrot	kpl	10 232	10 635	10 828	15 736
Ajoneuvojen hävittäminen	kpl	1 271	1 091	1 044	676

Viheralueiden ylläpito		2007	2008	2009	2010
Viheralueiden ylläpito	M€	20	20	21	20
Ylläpidettävä puistoala	ha	6 319	6 316	7 107	7 107
Leikkipaikkoja	kpl	218	206	205	212
Leikkipuistoja	kpl	67	68	71	70
Siirtolapuutarha-alueita	kpl	9	9	9	9
Viljelypalsta-alueita	kpl	46	46	46	46
Kesämaja-alueita	kpl	9	9	9	9
Koira-aitauksia	kpl	87	88	88	89

Pysäköinninvalvonta		2007	2008	2009	2010
Pysäköintivirhemaksukehotuksia	kpl	194 761	231 817	235 314	223 715
Annettuja maksumääräyksiä	kpl	56 834	74 446	79 377	67 130
Ulosottoon maksumääräyksiä	kpl	26 543	25 660	27 720	26 359
Vastalauseita	kpl	11 003	12 949	15 627	14 834
Lausuntoja hallinto-oikeudelle	kpl	247	301	311	312
Pysäköintimittari- ja automaatti- paikat	kpl	21 363	21 845	21 845	21 845
Pysäköintimittarit	kpl	43	43	38	36
Pysäköintiautomaatit	kpl	552	565	569	571
Ajoneuvojen siirtokehotuksia	kpl	4 107	5 395	5 575	5 370
Ajoneuvojen siirtoja	kpl	1 983	1 897	1 740	1 209
Asukaspysäköintitunnukset	kpl	28 256	28 584	27 348	25 953
Yrityspysäköintitunnukset	kpl	2 857	3 000	2 545	3 179

Alueiden käyttö		2007	2008	2009	2010
Myönnetyt aitausluvut	kpl	413	349	400	420
Myönnetyt ulkoilmatilaisuuksien luvut	kpl	840	703	685	637
Myönnetyt kaivu-, liikenne- ja sijoitusluvut	kpl	8 482	8 301	6 499	6 523

Vahingonkorvausasiat		2007	2008	2009	2010
Myönnetyt vahingonkorvaukset, uudet	kpl	189	187	215	248
Myönnetyt lisäkorvaukset	kpl	145	122	146	146
Hylätyt korvaushakemukset	kpl	118	135	221	255
Maksetut vahingonkorvaukset	t€	418	336	526	656

Asiakaspalvelu		2007	2008	2009	2010
Vastaanotetut puhelut	kpl	74 734	81 768	82 173	64 426
Asiakaskäynnit	kpl	34 063	34 683	23 991	22 339
Sähköpostit: rakennusvirasto	kpl	6 061	7 771	8 434	13 051
Sähköpostit: pysäköinti	kpl	9 643	11 590	12 472	11 696

HKR-Rakennuttaja		2007	2008	2009	2010
Uudisrakentaminen		38,84	108,26	106,40	89,37
Perusparantaminen		32,8	63,88	71,88	103,03
Uudisrakennukset ja peruskorjaustyöt		27 107	45 410	92 735	88 389

Arkkitehtuuriosasto		2007	2008	2009	2010
Hankkeet	kpl	300	261	321	350

Palkinnot, tapahtumat, julkaisut ja esitteet

Palkinnot

- Vuoden silta 2010- tunnustuspalkinto Viikinmäen kevyen liikenteen sillalle
- Helsinki hauskemaksi –tunnustuspalkinto Helsingin puistoille yleisöäänestyksen voitto parhaasta puutarhasta Tallinnan kukkafestivaaleilla
- Vuosaaren huipun maisemoinnille kunniaininta Suomen paras maisemahanke –kilpailussa. Esillä myös Shanghain maailmannäyttelyssä
- Uutelan kanava ympäristöineen valittiin Vuoden 2010 Ympäristörakenteeksi

Tapahtumat

- Kaupunkiomaisuuden hallinta 2010 -seminaari
- Crusellin sillan lehdistötilaisuus
- Vapaaehtoistyö –puistokummitoiminta, toimintaan ilmoittautunut 325 puistokummiä (uusia toimintavuoden aikana n.60). Uutena toimintamuotona luonnonsuojelukummit sekä Koffin puiston kummit
- Opastettuja puistokävelyjä järjestettiin 13
- Kevään siivoustalkoita 198 talkootapahtumaa, joihin osallistui 29 300 henkilöä
- Kaivopuiston perinteiset haravointitalkoot
- Yleisten töiden lautakunnan matka Viipuriin ja Pietariin

Julkaisut ja esitteet

- Viikin katupuuhanke - seurantaraportti
- Malminkartanonhuipun hoito- ja kehittämissuunnitelma
- Malmin pääväylät – Kunto- ja tarvekartoitus
- Mellunkylän pääväylät – Kunto- ja tarvekartoitus
- Vesalan, Kontulan, Kurkimäen ja Kivikon aluesuunnitelma 2010–2019
- Kanit Helsingissä ja kanivahinkojen torjunta
- Lauttasaaren aluesuunnitelma
- Helsingin kaupunkikalusteohje
- Katujen ylläpitokustannuksia lisäävät suunnitteluratkaisut
- Hakasalmen ja Hesperian puistot - puistohistoriallinen selvitys
- Munkkiniemen aluesuunnitelma
- Helsingin kaupunkikasviopas – Helsingin kasvisuunnittelun työkalupakki
- Valmistuneet katu- ja puistokohteet 2009

-
- Piberin puiston hoito- ja kehittämissuunnitelma
  - Kulosaaren Kluuvin puistoalueet - puistohistoriallinen selvitys
  - Lumen vastaanottopaikat – selvitys
  - Vihreät sylit – kirja Helsingin puistoista, Elina Nummi